

ΦΩΣ ΕΘΝΩΝ

Έκδοσις Κυριλόφ Ορθοδόξη Εκκλησιακή Ιεραποστολή Παρών "ΟΓΡΑΦΩΤΟΚΩΝΤΟΣ",

Τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν
τῷ εἶναι σε εἰς κωνικήν
ἔως ἐσχάτου τῆς γῆς.
(Τραγ. ΙΓ' 47)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ
‘Ο ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΣ,,
Γραφεία: Μιαούλη 68 - Τηλ. 329737 ΠΑΤΡΑ

14

ΦΩΣ ΕΘΝΩΝ

Τετεκά σε εἰς φῶς ἐσθιών
τὸ εἶναι σε εἰς εὐθυτήριαν
εὐς ἐσχάτη τῆς φύσης
(πρᾶς ηγέτη)

Έκδοσις Κυρίστα Αρχιερεός Εξωτερικής Ιεραποστολής Πατρών “Ο Πρωτοκλητός,,

Ιδρυτής καὶ ἐπίτιμος Πρόεδρος

ARCHIM. HARITON PNEUMATIKAKIS
MISSION ORTHODOXE
B.P. 1033 KANANGA - REP. DU ZAIRE

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ «ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΥ» ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1979-1981

Νικόλαος Σίμος, δικηγόρος, Πρόεδρος.
Εύαγγελία Καρασπήλιου, Άντιπρόεδρος.
Δημ. Πουρνάρας, δημ. ύπαλλ., Γεν. Γραμματεύς.
Αναστάσιος Ρουμελιώτης, δικηγόρος, Ταμίας.
Δημ. Χρυσανθακόπουλος, άρχιτεκτων, Σύμβουλος.

ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Αθανάσιος Σπυρόπουλος, γεωπόνος;
Αλέξιος Κάλλιστρος, έμπορος.
Παρασκευᾶς Παναγιωτόπουλος, φυσικός.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΕΞΩΦΥΛΛΩΝ:

- Ο Κύριος διδάσκων: Τοιχογραφία στό Πρωτάριο τών Καρυών του Αγίου Όρους. "Έργο του μεγάλου ἀγιογράφου κυρ-Μανουήλ Πανσελήνου.
- «Οσοι εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε Χριστόν ἐνεδύσασθε». Όμαδική βάπτισις στό Ναό του Αγίου Νικολάου τῆς Σεούλ.

LA LUMIERE DES NATIONS

EDITION DE L' ASSOCIATION
DE LA MISSION ORTHODOXE «PROTOCLITOS»
68, RUE MIAOULI PATRAS GRECE

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ	10 ΔΡΧ.
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	20 ΔΡΧ.
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ	50 ΔΡΧ.
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	100 ΔΡΧ.

Διευθύνεται ὥπο Έπιτροπή. Υπεύθυνος Νικ. Σίμος

Στοιχειοθεσία - Έκπτωση: Γ. Τσιβεριώτης ΕΠΕ
Λούβαρη 11 - Περιστέρι - Αθήνα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

● ΔΕΥΤΕ ΛΑΒΕΤΕ ΦΩΣ... Χ.Π.	3
● ΠΑΡΑ ΤΑΥΤΑ... ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ! Δημ. Πονηράρα	4
● ΙΔΡΥΜΑ – ΚΕΝΤΡΟΝ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΝ «ΠΑΝΑΓΗΣ ΠΟΤΑΓΟΣ» Σεβ. Μητροπολίτου Κεντρώας Ἀφροδίτης κ. Τιμοθέου	5
● ΕΚΕΙΝΟ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ. Χ.Π.	6
● ΤΟ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΟΠΛΟ ΜΑΣ. Χ.Π.	7
● ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΣΕ ΟΛΟΥΣ Η ΤΕΛΕΤΗ ΤΟΥ ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΟΣ Χ.Π.	8
● ΤΣΙΚΑΠΑ-ΜΠΟΥΖΙΜΑΪ. Χ.Π.	9
● ΤΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΗΘΟΣ. Θεοφ. Ἐπισκόπου Ἀνδρούσης κ. Ἀνασταύλου	10-11
● ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ	12-13
● ΚΟΝΤΑ ΣΤΑ ΟΡΦΑΝΑ Ἀρχιμ. Σωτηρίου Τράμπα	14
● ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟ ΤΡΙΗΜΕΡΟ ΑΝΟΙΞΕΩΣ ΣΤΗ ΣΕΟΥΛ Σ.Τ.	15
● «ΤΗ ΠΑΡΑΚΛΗΣΕΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥ- ΜΑΤΟΣ»	16
● ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ	17
● ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΙΕΡΑΠΟ- ΣΤΟΛΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΛΑΣΚΑ. Διακόνου Νεκταρίου Κέλλη	18-19
● ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ:	19
● ΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟ ΛΟΥΜΠΟΥΜΠΑΣΙ.....	19
● «Ο ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΣ» ΕΥΧΑΡΙΣΤΕΙ	20-21
● ΔΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΤΕΛΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΑ- ΝΑΙΓΚΑ	21
● ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ ΝΕΑ Στυλ. Ε. Μπονο- μπαχάκη	22-23

Δεῦτε λάβετε φῶς...

Λίγο πριν δοθῆ ἡ ύλη τοῦ περιοδικοῦ στό τυπογραφεῖο ἐλήφθη ἐπιστολή ἀπό τὸν π. Χαρίτωνα, γραμμένη ἀνήμερα τὸ Πάσχα.

Κρίναμε σκόπιμο, ἂν καὶ ἡ ἐπιστολὴ ἦταν προσωπική, νά δημοσιεύσουμε τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς, πού τόσο χαρακτηριστικά περιγράφει τὸν ἑορτασμό τῆς Ἀναστάσεως στὴν Κανάγκα.

Κανάγκα Πάσχα 1979
22-4-79

Χριστός Ἀνέστη

«...Τὴν ἔνδοξην Ἀνάστασί του ἑορτάσαμε σήμερα μέ πᾶσα λαμπρότητα, Πάσχα Μέγα, Πάσχα Μυστικό ἑκάναμε κι ἐμεῖς ἐδῶ. Ἐντύπωσι μοῦκανε στὴν Πασχαλιάτικη θ. Λειτουργία ἡ συρροή, πού καίτοι νύχτα πυχτή, φῶς ἡλεκτρικό δέν ύπηρχε πουθενά ἡ Kananga ἦταν βυθισμένη στὸ σκοτάδι ἐντούτοις πλῆθος συνέρρευσε. Ὄταν κατά τίς 10,15 φτάσαμε, ἡ αὐλή ἦταν πλημμυρισμένη· καὶ εἶχαν ἀνάψει ἔνα λούξ. Μπήκαμε μέσα μόνο οἱ ιερεῖς· ὁ κόσμος ἔμεινε ἔξω κατά τίς 11 ἐπετράπη ἡ εἰσόδος, ἄνοιξαν οἱ πόρτες· ἐμπήκαν δλοι, γέμισε ἀσφυκτικά ὁ Ναός· δέν ἀκούστηκε «τσιμουδιά» ὡς τίς 12 παρά 15', πού ἐσβησαν καντήλια καὶ κεριά τῆς Ἀγ. Τραπέζης καὶ Προθέσεως καὶ ἀκούστηκε ἡ πρόσκλησις «Δεῦτε λάβετε φῶς». Μού ἔκανε τοῦτο κατάπληξι. Κανεὶς ψίθυρος, κάναμε τὴν προσκομιδὴ μὲ ἀπόλυτη ἡσυχία, δέν ἀναγκαστήκαμε νά πούμε ἔνα, σο... νά παρακαλέσωμε νά ἡσυχάσουμε κ.λ.π. κ.λ.π.

Μέ ἀπόλυτη τάξι βγῆκαν οἱ πιστοί ἔξω καὶ παρακαλούθησε «ὁ πρωτόγονος κόσμος» τοῦ Χριστοῦ, τὴν Ἀγίαν Ἀνάστασι του, χωρίς κροτίδες, πυροβολισμούς, ἀσχήμεις... μέσα στὴ σκοτεινή καὶ ἡσυχή ἀγία νυκτιά μέ συμμετοχή στὸ μέγα γεγονός καὶ ἀληθινή χαρά, ἀναστάσιμη χαρά, πού τὴν χρωμάτιζε ὁ ἐνθουσιασμός τῆς χορωδίας καὶ τῶν κεριών πού κρατοῦσαν ἡ ἀμυδρά καὶ σιγανή λάμψις.

Καὶ ὑστερα μέ τὴν αὐτή τάξι καὶ ἡσυχία μπήκαν δλοι, χωρίς καμμιά ἀπολύτως διαρροή γιά νά συμμετάσχουν στὴν ἀναστάσιμη θ. Λειτουργία καὶ νά πάρουν μέρος στὸ ποτήριο τῆς Ζωῆς.

Ἐσχημάτισαν -μόνοι τους- ἀνέν προτροπῆς καὶ παρακινήσεως τρεῖς γραμμές: ἀνδρες γυναῖκες παιδιά· καὶ προσήρχοντο ἀθόρυβα καὶ κοινωνοῦσαν ἀπό 3 ἀγία ποτήρια. Ὁ π. Ἀνδρέας τούς είπε στὴν ἀρχή προσοχή μή μπή κανεὶς στὴ γραμμή πού δέν δέν ξομολογήθηκε... ἄδικα, τοῦ είπα ψιθυριστά, κάνεις αὐτή τῇ σύστασι, γιατί δέν τὸ τολμᾶ κανεὶς. Ὄταν δέ διαβαζότανε ὁ λόγος τοῦ Ι. Χρυσόστομου ἀπό τὸν π. Ἀνδρέα σείστηκε ὁ Ναός ἀπό τὰ συνεχῆ ἐπιφωνήματα ἀπ' δλους! «AMER» ἐπικράνθη! (δόξης δηλ.) EST RESSUSCITE Ἀνέστη!

Παρευρέθησαν, λέει ὁ π. Ἀνδρέας, καὶ πολλοί Καθολικοί καὶ Προτεστάντες γιά νά δοῦν τό Πάσχα τῶν Ὀρθοδόξων.

- Μείναμε κατάπληκτοι, τοῦ είπαν δέν ξανάδαμε τέτοια Ἀνάστασι, δέν μπορούσαμε νά φανταστοῦμε τέτοια ἀκολουθία καὶ τέτοια λειτουργία. «Οταν ἔξω διαβάστηκε τὸ Εύαγγέλιο τῆς Ἀναστάσεως στά λόγια «...ἡγέρθη οὐκ ἔστιν ὅδε...» νομίσαμε πῶς τὸν βλέπουμε ἀνιστάμενον στούς ούρανούς...

- Συγχαρητήρια, συγχαρητήρια, συγχαρητήρια στὴν Ὀρθοδοξία τούλεγαν καὶ τοῦ ξανάλεγαν..

Τὴν Μ. Πέμπτη είχε κοινωνήσει πλῆθος παιδιῶν. Διπλάσιο καὶ τριπλάσιο πλῆθος παιδιῶν σήμερα καὶ νά δῆτε πῶς κοινωνοῦν, πῶς ἀνοίγουν τὰ «πρωτόγονα» αὐτά πλάσματα τὸ στόμα τους! Τὰ χαίρεσαι ἡ τάχρισά μου λέει ἡ SOEUR.

“Υστερα κατά τίς 10 τὸ πρωί κάτω ἀπό τὸ παχύσκιο δένδρο τῆς αὐλῆς μας κάθισαν 100 παιδιά καὶ μεγαλύτεροι -τά στελέχη μας- γιά νά πάρουν τὸ πασχαλιάτικο γεύμα. Κατσίκια -τά ἀρνιά ἐδῶ είναι ἀδύναμα καὶ σπαίζουν- είχαν παράπλευρα ψηθεῖ ἀπό τὸ πρωί καὶ μοιράστηκε σ' δλους μιά χορταστική μερίδα νόστιμη καὶ εύωδιαστή. Ἐπηκολούθησαν ύμνοι καὶ τραγούδια χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως καὶ λόγια ἐπίκαιρα, πού δέν μποροῦσα νά τὰ συγκρίνω μέ παλαιές δικές μας ἐκδηλώσεις ἐδῶ κι' ἐκεῖ καὶ δή ἐκεῖ στὴ ἀλησμόνητη κατασκήνωσι μας τὴν «Ἀγκυρα».

“Ἐνας ἀπλοὺς καὶ ἀτόφιος Ὀρθόδοξος Χριστιανισμός ἀνατέλλει, εἴπα, στὴν «πρωτόγονη» αὐτή χώρα.

X. Π.

Παρά ταῦτα... Χριστός Ἐγένετο

Στό Πεκίνο λειτουργησε τό Πάσχα ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀνδρούσης κ. Ἀναστάσιος.

Ο Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀνδρούσης κ. Ἀναστάσιος ἐτέλεσε τήν λειτουργία τῆς Ἀναστάσεως στό Πεκίνο.

Ἐνα γεγονός ιδιαίτερης σημασίας, πού παίρνει ἔξαιρετικές διαστάσεις, ἐντυπωσιάζει, καὶ συγκινεῖ ἀφοῦ πρὶν ἀπό λίγο ἦταν ἀδύνατο καὶ νά τό διανοθεῖ κανείς, ἔλαβε χώρα τό Πάσχα πού πέρασε.

Ο καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἐπίσκοπος Ἀνδρούσης κ. Ἀναστάσιος (Γιαννουλᾶτος), ἐτέλεσε τήν λειτουργία τῆς Ἀναστάσεως στήν Ἑλληνική Πρεσβεία τοῦ Πεκίνου. Σέ μιά πόλη ὅκτω ἑκατομμυρίων, πρωτεύουσα μιὰς ἀχανοῦς χώρας, πού οἱ κατοικοί τῆς ξεπερνοῦν τά ὄκτακόσια ἑκατομμύρια, «δέν συμμερίζονται τήν ἐλπίδα καὶ τήν βεβαιότητα πού δίνει ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ» ἀκούστηκε τήν ίδια στιγμή πού σέ ὀλόκληρο τὸν Ὁρθόδοξο κόσμο διασαλπίζονταν τό χαρμόσυνο μήνυμα, ἡ χαρμόσυνη νικητήρια ιαχή:

Χριστός Ἐγένετο!

Ιστορικό ἀκόμη θεωρήθηκε τό γεγονός αὐτό γιατί στό ἄβατο, γιά κληρικούς, κινέζικο ἔδαφος πάτησε γιά πρώτη φορά Ἑλληνας Ἐπίσκοπος. Καὶ γιά τόν λόγο αὐτό σάν μιά πρωτότυπη ὅσο καὶ ἐνδιαφέρουσα εἰδῆση μεταδόθηκε σ' ὅλο τόν κόσμο ἀπό τό ἐπίσημο πρακτορείο «Νέα Κίνα».

Ο ίδιος ὁ Ἐπίσκοπος, γνωστός ὅχι μόνο ἀνά τό πανελλήνιο γιά τή θρησκευτική καὶ ἀκαδημαϊκή του δραστηριότητα, ἀλλά καὶ πέρα ἀπό αὐτό γιά τήν ἀξιοπρεπή ἐκπροσώπηση τῆς Ἑκκλησίας μας στά πέρατα τοῦ κόσμου, μέ τήν πολύπλευρη πολυμαθεία του θά πει γι' αὐτή τήν καινούργια του ἐμπειρία μέ δηλώσεις του στήν ἐφημερίδα «Τά Νέα» τῆς 14-5-79:

«Νοιώθω ἔνα δυνατό συναίσθημα, ὅταν μέσα στήν αὐλή τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, κάτω ἀπό τή σημαία μας, μιά χούφτα Ἑλληνες μετά ἀπό ἔνα μακροχρόνιο θρησκευτικό ἀποκλεισμό κάνουν Ἀνάσταση. Τή μεγάλη στιγμή τῆς Χριστιανούσύνης ἔκει στήν καρδιά ἐνός κοιμισμένου Πεκίνου συνειδητοποιῶ ὅτι μιὰ ἀπέραντη χώρα ὄκτακοσίων ἑκατομμυρίων κατοίκων δέν συμφωνεῖ μέ τήν ἀποψή μας, ἔχει δική τῆς θρησκευτική συνείδηση, ἀκολουθεῖ τό δικό της δρόμο, μέ πνίγει μιὰ συγκίνησι πρωτόγνωρη. Υψώνω τή φωνή καὶ λέω: Παρά ταῦτα - Χριστός Ἐγένετο!»

Ο χώρος ὅπου ἔγιναν οἱ ἀκολουθίες τῆς Μ. Ἐβδομάδος στήν Ἑλληνική πρεσβεία.

Ἐνδιαφέρουσες είναι ἀκόμη οἱ παρατηρήσεις του ὅταν μακριά ἀπό τής ἐπισημότητες ἔρχεται σέ ἄμεση ἐπαφή μέ τό πλῆθος πού στή δική μας φαντασία ἔχει ταυτιστεῖ μ' ἔνα ἔξωτικό μῆθο ὅταν διαπιστώνει ὅτι «δέν πεινάει σήμερα ὁ κινέζικός λαός, τό βιοτικό ἐπίπεδο ἔχει ἐξασφαλισθεῖ γιά ὅλους τούς κινέζους..»

Γιά τό κινέζικο πείραμα «μπροστά στό ὅποι αισθάνεται δέος, ἀλλά ζητάει τήν εύκαιρία νά τό δεῖ, νά τό ζήσει καὶ τό λαό γιά τόν ὅποιο πολλά ἔχουν γραφεῖ τά τελευταῖα χρόνια, προσπαθεῖ νά τόν καταλάβει, νά τόν ἀγαπήσει μέ ἀνοιχτά τά μάτια καὶ τήν καρδιά....»

Καταλήγει ἔτοι στή διαπίστωση ὅτι «ἀκόμη κι ἀν κάθε κινέζος, στήν πιό πολυάνθρωπη χώρα τοῦ κόσμου, ἔστω κι ἄν περιστοιχίζεται ἀπό ἔνα προσωπικό σινικό τεῖχος, δέν μπορεῖ νά ζήσει μόνος». Ἐχει ἀνάγκη καὶ τών ἀλλων ἀνθρώπων γύρω καὶ πέρα ἀπ' αὐτόν. Γ' αὐτό ἄρχισε τά ἀνοιχτά στόν υπόλοιπο κόσμο».

Υπῆρξε ἔξ ἄλλου ἐντυπωσιακή ἡ παρουσία του καθ' ὅλο τό διάστημα πού ὁ "Ἑλληνας" ιερωμένος ἔμεινε στό Πεκίνο, ἔτοι «ντυμένος μέ τά μαῦρα ράσα καὶ μακριά γενειάδα». Γι αὐτό τά ἔρωτήματα σάν αὐτά: Πούθε ἔρχεται αὐτός ὁ μαυροφορεμένος; Πῶς βρέθηκε στή Κίνα; Γεννήθηκαν εύλογα στήν ἀνάμική του μέσα στό πλῆθος καὶ στήν ἐπαφή του μέ τούς ἀνθρώπους της. "Ενας πειρασμός στόν ὅποιον δέν ἀντεξει οὔτε ὁ Ρώσσος πρεσβευτής, ἀπομονωμένος ἀπό τής γνωστές Σινοσοβιετικές διαφορές.

Μήπως θά δημιουργηθεῖ καμμιά ιεραποστολή; Ρωτάει μέ... ἐνδιαφέρον:

Οχι, τό ταξίδι ἔγινε μόνο γιά τή Θ. Λειτουργία τοῦ Πάσχα στήν Ἑλληνική Πρεσβεία.

Ναὶ... Μόνο γιαυτό. "Ομως ἡ παρουσία τῆς Ἑλλάδος, στό πρόσωπο τοῦ Θεοφιλέστατου Ἐπίσκοπου γίνεται πιό αισθητή. Καὶ ὁ Ὁρθόδοξη μαρτυρία ἐπιχειρεῖ ἔνα βῆμα. Δειλό, ἀνεπαίσθητο, μπροστά στήν ἀπέραντωσύνη μιὰς ἀτέλειωτης χώρας πού ἀγνοεῖ τήν Ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ. Πού, ποιός ξέρει; "Ισως ἀκολουθήσουν καὶ ἄλλα...

ΔΗΜ.ΠΟΥΡΝΑΡΑΣ

Στό βάθος ἡ ρωσική πρεσβεία. Στήν περιοχή αὐτή βρισκόταν παλαιότερα ὁ Ὁρθόδοξος ρωσική ιεραποστολή.

—Ο Σεβ. κ. Τιμόθεος στήν Κανάνγκα, δείχνει ίδιαιτερη στοιχγή στά παιδιά.

ΙΔΡΥΜΑ-ΚΕΝΤΡΟΝ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ «ΠΑΝΑΓΗΣ ΠΟΤΑΓΟΣ»

Από τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Κεντρώας Ἀφρικῆς κ. Τιμόθεο λάβαμε τῇ δημοσιευμένῃ ἐπιστολῇ τὴν ὅποια ἀπηύθυνε σὲ ὄρκετούς ἀποδέκτες, προκειμένου νά τούς γνωρίσῃ τὴν ἑπιμωρίᾳ τοῦ πρός σύστασιν τοῦ Ἰδρύματος - Κέντρου «ΠΑΝΑΓΗΣ ΠΟΤΑΓΟΣ» * καὶ νά τούς καλέσει σὲ συμπαράστασι.

Συγχαίρομε τὸν Σεβασμιώτατο γιά τίς ώραιες προσπάθειές του χάριν τοῦ ἱεροποστολικοῦ ἔργου καὶ εὐχόμεθα πλήρη ἐπιτυχία.

*Ἐπίσης, δημοσιεύουμε καὶ τό «Καταστατικό» τοῦ ὑπό σύστασι Ιδρύματος.

Συνιστᾶται εἰς τὴν Μητρόπολιν Κεντρώας Ἀφρικῆς,
ἔδρα KINSHASA τῆς Δημοκρατίας τοῦ ZAIRE
ΙΔΡΥΜΑ-ΚΕΝΤΡΟΝ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ
Ὕπο τὴν ἐπωνυμία «ΠΑΝΑΓΗΣ ΠΟΤΑΓΟΣ»
*Ἐδρα τοῦ Ιδρύματος:
*Η πρωτεύουσα τῆς Δημοκρατίας τοῦ ZAIRE KINSHASA.

Σκοπός τοῦ Ιδρύματος:

1. Ἡ παροχὴ ὑποτροφιῶν διά σπουδάς εἰς Ἀνωτέρας καὶ Ἀνωτάτας Σχολάς τοῦ ZAIRE καὶ τοῦ ἑξωτερικοῦ, ἢτοι Πανεπιστημιακάς, Πολυτεχνικάς, Ἀκαδημίας (Διασκαλικά,

* Ο Παναγῆς Παπάγος, Ἐλληνας, Ἰατρός - Ἐξερευνητής (1838-1903), περήλθε πολλές ἀγνωστες χώρες καὶ τέλος τὸ Κογκό, ὅπον οἱ ιθαγενεῖς τὸν περιβάλλαν μὲ μεγάλη ἐπίτιμοι καὶ ἀγάπη, γιὰ τὰ ἀνθρωπιστικὰ τὸν αἰσθήματα, τὴν ἀνιδιοτελῆ βοήθειά τον στοὺς ἀσθενεῖς τοὺς ὅποιους ἐγκάτειν, τὴν ἀπλοτητά του καὶ τὴν συμπλαστική τον στά πολλαπλά προβλήματα τους.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΕΝΤΡΩΑΣ ΑΦΡΙΚΗΣ
ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

KINSHASA, 31.8.1978

B.P. 11097

*Αριθμ. Πρωτ. 460

7/10/78 Κυριακή, 10:00

· Από της ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων μου
εἰς τὴν Μητρόπολιν Κεντρώας Ἀφρικῆς τὴν προσοχήν μου, σύν τοῖς
δλλοῖς, ἐστρεψα εἰς τὴν σύστασιν ἐνός Ἰδρύματος ὡπό τὴν ἐπωνυμί-
αν: ΙΔΡΥΜΑ-ΚΕΝΤΡΟΝ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΝ
αν: "ΠΑΝΑΓΗΣ ΠΟΤΑΓΟΣ"

· Η ίδεα αὐτή ἔγινε μετά χαρᾶς ἀποδεκτή ἀπό πολλούς παροίκους Ὁρθο-
δόξους Ἐλληνας τοῦ Ζαΐρ, ἀλλά καὶ τῆς Μητροπολιτεικῆς Ἐλλάδος καὶ
δλλων ἐν Εὐρώπῃ.

Μεταξύ τούτων ἀγαθὸς ἀποδέκτης τῆς προτάσεως μου αὐτῆς καὶ ήθικός
ἐνισχυτής ὑπήρξεται καὶ σεῖς.

· Απευθυνόμενος σήμερον πρός σᾶς μέ τὴν παρούσαν ἐπιστολήν κέ τὴν
βεβαιότητα δτε ἡ ἀπίχησις ἡν ἐδρεν ἡ σκέψις μου εἰς σᾶς δις μόνον
παραμένει ἡ αὐτή, ἀλλά καὶ προθυμότερον θά δειχθῇ τὸ ἐνδιαφέρον
σας πρὸς πραγμάτωσιν τῆς παρακαλῶν ὅπως δεχθῆτε νά συγκαταριθμοθῆ-
τε μεταξύ τῶν ἰδρυτικῶν μελῶν τοῦ Ἰδρύματος.

· Η ἀποδοχὴ τῆς προτάσεως μου ἀπό μέρους σας δι. ἐμέ δά δη τὸ χαρᾶ καὶ
ἰκανοποίησις, διά σᾶς δέ τις, δέ τέλω νά πιστεύω, νά συγκαταλέ-
γεσθε μεταξύ τῶν ἰδρυτικῶν μελῶν καὶ ἡθικῶν συμπαραστατῶν καὶ οἰ-
κονομικῶν ἐνισχυτῶν τοῦ ἀγαθὸς σκοπούμενου διά τὴν χώραν εἰς τὴν
ὅποιαν ζῶμεν, ἐργαζόμεθα καὶ εύδοκιμονεν οἰκονομικῶς καὶ προσιω-
νιζομένου την διοδον τοῦ μορφωτικοῦ ἐπιπέδου τῆς Λαγενοῦν Ὁρθο-
δόξου Νεολαίας, εἰς τῆς προκοπήν καὶ πρόσδον τῆς δποίας δά ἀφιε-
ρωθῇ ἡ δλη προσπάθεια τοῦ Ἰδρύματος.

Τὸν σκοπὸν σᾶς ἔχω δη δη ἀναπτύξει προφορικῶς, ἐν καιρῷ δέ δά λάβε-
τε τὰς λεπτομερείας καὶ γραπτῶς.

Εύχαριστῶν σας διά τὴν ἀποδοχήν καὶ τὴν θερμήν κατ' ἀμφο τομηπαρά-
στασιν εἰς τὸ Ἰδρυμα μένω,

Μετ' εύχῶν καὶ ἀγάπης πολλῆς
ἐν ἐπισκόποις ἐλάχιστος

John Konstantinou
+ δ Κεντρώας Ἀφρικῆς Τιμόθεος

Καλλιτεχνικά, κλπ.) Τεχνικάς καὶ ὄλλας, νέων καὶ νεανί-
δων, προερχομένων ἐκ τῶν ιθαγενῶν Ὁρθοδόξων καὶ δια-
κρινομένων διά τὴν διάθεσιν τῶν νά ὑπηρετήσουν ώφελί-
μως τὴν Δημοκρατία τοῦ ZAIRE, τὸν λαόν τοῦ ZAIRE καὶ νά
προβάλλουν τὴν Ὁρθόδοξην ἡμῶν Ἐκκλησίαν.

2. Ἡ ἔξυπρέτησις τῶν Μορφωτικῶν Σχέσεων ἐπί διακρα-
τικοῦ ἐπιπέδου ZAIRE 'Ελλάδος καὶ διαχριστιανικοῦ ἐν
πνεύματι οἰκουμενικῷ.

3. Τό ΙΔΡΥΜΑ-ΚΕΝΤΡΟΝ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΝ «ΠΑΝΑΓΗΣ ΠΟΤΑ-
ΓΟΣ» θά περιλαμβάνῃ: α) Κέντρον Ἐλληνικῶν Σπουδῶν.
Δηλαδή ἐν αὐτῷ θά διάσκεται ἡ Ἐλληνική γλῶσσα, δι'
ὅσους ἐκ τῶν νέων καὶ νεανίδων Ζαΐρουά θά ἥθελον νά
ἐκμάθουν αὐτήν, β) Βιβλιοθήκην Ἐλληνικῶν καὶ Γαλλικῶν
ἐκδόσεων μέ 'Αναγνωστήριον δι' ὄλους ἀνεξαιρέτως,
ὅσους θά ἐπεθύμουν νά κάμουν χρῆσιν τῆς Βιβλιοθήκης.
Τό Ίδρυμα θά δέχεται οἰκοτρόφους περιωρισμένου ἀρι-
θμοῦ, θηλέων ἡ ἀρρένων.

Οι ἐκ τῶν υποτρόφων διακριθεόμενοι πτυχιοῦχοι τῶν ὡς
ἄνω ἀναφερθείσων Σχολῶν, κατόπιν διαγνωσιμοῦ, θά ἐπι-
λέγωνται διά περαιτέρω μετεκπαίδευσιν πρός ἀπόκτησιν
διδακτορικοῦ διπλώματος καὶ θά ἀποστέλλωνται, ώς ὑπό-
τροφοι καὶ πάλιν τοῦ Ιδρύματος, εἰς Γαλλοφώνους Σχο-
λάς, ἡ ἐφ' ὅσον εἶναι κάτοχοι τῆς Ἐλληνικῆς γλώσσης καὶ
ἐπιθυμούν εἰς Ἐλλάδα.

Διεύθυνσις τοῦ Ιδρύματος: Τό "Ιδρυμα θά διευθύνεται ὑπό^{την}
Ἐλληνος φιλολόγου ἡ θεολόγου, κληρικοῦ ἡ λαϊκοῦ, κα-
θηγητοῦ γνώστου τῆς γαλλικῆς, βοηθουμένου ὑφ' ἐνός

—Ο Σεβ. Μητροπολίτης Κεντρώας Αφρικής κ. Τιμόθεος ἀνάμεσα στούς ιθαγενεῖς αληθικούς τῆς Κανάνγα.

Έκεīno πού χρειάζεται

Στήν Kananga, ὅπως καὶ ἄλλοι, είναι ἡ δημιουργία ιερέων τοῦ Θεοῦ τοῦ Υψίστου. Αὐτό συνέχει τὸ κλιμάκιο μας, τὴν ἀπέραντη περιοχή μας.

Χωρίς αὐτούς δέν μπορεῖ νά γίνη τίποτε. Ἡ ἐδραίωσις καὶ ἔξαπλωσις τῆς Ὀρθοδοξίας δέν γίνεται ἄλλοιῶν.

‘Από τὴν Ἑλλάδα είναι ἀνάγκη νά ἔλθουν ιερεῖς καλοί, πιστοί, σεμνοί καὶ μ’ αὐταπάρνησι... Αὐτοὶ θάναι οἱ φυτευτές τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ οἱ προστάτες τῆς στὸν φιλόξενο αὐτό τόπο, μά δέν ἔρχονται δέν ἥρθε ἀκόμη ἡ ὥρα...

‘Ωστόσο πρέπει τώρα -μά καὶ τότε- νά φανοῦν καὶ νά ξεπεταχοῦν στελέχη καὶ ιερεῖς ἀπό τὸν τόπον αὐτόν, αὐτόχθονες.

Αὐτοὶ, ὅταν καταρτισθοῦν καὶ ἐμποτιστοῦν μέ τό

‘Ἐπιμελητοῦ καὶ ἐνός Γραμματέως.

Οἰκονομικοί πόροι: Τὰ πρός συντήρησιν τοῦ Ἰδρύματος καὶ τῆς ἐκτίληρωσεως τοῦ οκοιοῦ τῆς συστάσεως του οἰκονομικά μέσα θά ἔξασφαλίζωνται ἐκ τῶν τόκων κεφαλαίου ἡ κληροδοτημάτων, τὰ δοπιαὶ θά εὔρηνται κατατεθειμένα ἐν Ἑλλάδι ἢ ἐν ZAIRE καὶ ἐκ δωρεῶν καὶ προσφορῶν ἐκ προσώπων, Συλλόγων, Συνδέσμων καὶ ἄλλων Ἰδρυμάτων κοινωνικοῦ χαρακτήρος, ὡς καὶ Ἐκκλησιαστικῶν ἡ Κρατικῶν πηγῶν.

Διοίκησις τοῦ Ἰδρύματος: Τὸ ‘Ιδρυμα θά διοικεῖται ὑπὸ Ἐφορίας, συνισταμένης ἐκ τοῦ Μητροπολίτου Κεντρώας Αφρικῆς, ὡς Προέδρου, τοῦ Πρέσβεως τῆς Ἑλλάδος ἐν KINSHASA, ὡς Ἀντιπροέδρου τοῦ Προέδρου τῆς ἐνορίας τοῦ Ἅγιου Μάρκου τῶν Ιθαγενῶν Ὀρθοδόξων τῆς Kinshasa, τῆς Προέδρου τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος τῆς αὐτῆς ὡς ἀνω ἐνορίας, τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος, τῶν δύο Νομικῶν Συμβουλών τοῦ Ἰδρύματος καὶ τῶν Ἐπιχειρηματιῶν Γάγκου Παπαδοπούλου, Θωμᾶ Ντούνη, Αποστόλου Μαματά καὶ Γεωργίου Μουτάφη. Ἐν περιπτώσιν παραιτήσεως, ἀποχωρήσεως ἡ θανάτου, ἡ ἀντικατάστασις τῶν τελευταίων τεσσάρων συμβούλων θά γίνεται δι’ ἀποφάσεως τοῦ Μητροπολίτου Κεντρώας Αφρι-

πνεύμα τῆς Ὀρθοδοξίας θ’ ἀποδώσουν πολλά. Οἱ ὁμοεθνεῖς τους τὸ θέλουν καὶ τὸ ἀπαιτοῦν αὐτό, τὸ πανηγυρίζουν δέ ἐπι ἡμέρες, μέγα γεγονός θεωροῦν τὴν χειροτονία ἐνός ιερέως.

Θέλουν κι ἐμάς τούς Ἑλληνας, πού μᾶς βλέπουν ὅχι σάν ἀποικιοκράτες καὶ ὡς ἀπό συμφέροντα ύλικά φερμένους στὸν τόπο τους. Θαυμάζουν τὴν Ἑλλάδα, τὸν πολιτισμό της, τὴν γλώσσα της, στὴν ὁποίᾳ είναι γραμμένο τὸ Εύαγγέλιο καὶ παραπονοῦνται, γιατὶ δέν ἔρχονται ἀπό τὴν Ἑλλάδα καὶ ἄλλοι ιερεῖς νά βοηθήσουν.

Γιατὶ ὅσοι καὶ νά βγοῦν καὶ χειροτονηθοῦν ἀπ’ ἐδῶ, ὁ ‘Ἑλλην Ὀρθόδοξος ιερεὺς θάναι ἐπι πολλά ἔτη ὁ καθοδηγός, ἡ δέ Ἑλλάδα καὶ ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς ἡ μητέρα, ἡ χορηγός καὶ ἡ τροφός.

Ο Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Νικόλαος ἔκαμε ἐπίσημον ἔκκλησιν στάς 10 Μαΐου πέρυσι, πού ἐώρτασε τὴν 10ετίαν του, πρός τὸ Ἑλληνικόν Κράτος καὶ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν Σεραφείμ «νά τὸν βοηθήσῃ εἰς τὸ μεγάλο ἔργον, τὸ ὁποῖο ἔχει νά ἐπιτελέσει εἰς δῆλην τὴν Ἀφρικανικήν ‘Ηπειρον, ὅπου χιλιάδες ιθαγενεῖς, ὡς τὰ ἐλάφια, ζητοῦν νά ἔλθουν καὶ νά σβήσουν τὴν δίψα τους στὰ νάματα τοῦ Εὐαγνελίου τοῦ Χριστοῦ.

«Τὸ ἔργον είναι βαρύ καὶ δύσκολον, διότι δέν ἔχομεν ιερεῖς καὶ ιεραποστόλους. Οἱ ἀειμνηστος Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος ἴδρυσε τὴν Ἱερατικήν Σχολήν ἐν Ναϊρόμπη, ἀλλά δυστυχῶς ἄλλαι αἱ βουλαὶ τοῦ Κυρίου. Ἀπέθανε καὶ ἄφησε τὸ ἔργον ἡμιτελές.

«Διά τούτο μεταβαίνων εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐφέτος θά παρακαλέσω τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφείμ νά μέ βοηθήσῃ καὶ νά μέ ἐνισχύσῃ οἰκονομικῶς, διά νά κατορθώσω νά ἀνοίξω τὸ Σχολεῖο αὐτό, καίτοι ἔχει ίδρυθη πρό 5ετίας, δυστυχῶς δέν ἐλειτούργησε.

«Δι’ αὐτὸ παρακαλῶ τὸν ἀγαπητὸν μας Πρέσβυτον νά εισηγηθῇ, ὡς τὰς ιεραποστόλους καὶ ιερεῖς. «Ἀν θά ἀνοίξῃ ἡ Σχολή θά ἔχωμεν ὡς ιεραποστόλους καὶ ιερεῖς. Εἴθε. Ἀμήν.

X.P.

κῆς.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Διοικήσεως θά συνέρχεται τακτικῶς δίς τοῦ ἔτους, τὴν ‘Ανοιξιν καὶ τὸ Φθινόπωρο καὶ διάκριτος θήβελες κρίνη τούτο ἀναγκαῖον ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορίας, αἱ δέ ἀποφάσεις θά λαμβάνωνται κατ’ ἀπόλυτον πλειοψηφίαν, ἐν περιπτώσει δὲ ίσως φημίας, ἐπικρατεῖ ἡ ἀποφίση, τὴν ὁποίαν ἥθελεν φημίσθω ο Πρόεδρος.

Ἐν περιπτώσει καλούματος ἡ ἀποφίση τοῦ Σεβ. Προέδρου τούτον ἀναπληροῖ νομίμως ὁ Πρέσβυτος τῆς Ἑλλάδος.

Τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ἰδρύματος ἐν γένει καὶ τὴν οἰκονομικὴν θά ἔχῃ ἡ Α.Θ. Μακαριότης ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Αφρικῆς κ.κ. Νικόλαος.

Τήρησις Λογιστικῶν Βιβλίων: Υπό τοῦ Ἰδρύματος πηροῦνται λογιστικά βιβλία: α) Βιβλίον Ταμείου, β) Καθολικόν, γ) Βιβλίον διπλοτύπων εἰσπράξεων δεόντως τεθεωρημένον καὶ δ) Βιβλίον ἐνταλμάτων πληρωμῆς.

Εἰς περίπτωσιν διαλύσεως τοῦ Ἰδρύματος ἡ περιουσία κινητή καὶ ἀκίνητος περιέρχεται εἰς τὴν Μητρόπολιν Κεντρώας Αφρικῆς διά παρεμφερεῖς σκοπούς ἡ εἰς τὸ Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας.

† Ο Κεντρώας Αφρικής Τιμόθεος

Τό Ποτήριον τῆς ζωῆς! Ἡ λειτουργία στήν Κανάνγκα ἀπό τὸν ἀρχιμ. π. Χαρίτωνα Πνευματικάκι καὶ τὸν Ἰωάννην εὐληπτούντος στὸ Ναό τοῦ Ἅγιον Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου, εἶναι τὸ ἱεραποστολικό ὅπλο!

Τό ιεραποστολικό ὅπλο μας

Ἐδῶ στήν Καναγά δέν διαθέτομε αἴθουσες συγκεντρώσεων, ὁμιλιῶν, προβολῶν, οὕτε ἄλλωστε τά σχετικά μηχανήματα. Δέν ἔχομε στοιχειώδες φαρμακείο-ἰατρεῖο πρώτων βοηθειῶν, δέν ἔχομε μιά στοιχειώδη περίθαλψι γιά τὰ φτωχά, ξυπόλητα, σπυριασμένα ἀπό ἀβιταμίνωσι καχεκτικά, νηστικά παιδιά. Λυπόμαστε. Δέν μοιράζομε χρήματα, κάπου κάπου μιά καραμέλλα! καὶ κανένα παληὸν ρουχάκι. Γιά νά προσελκύσωμε; "Οχι γιά νά βοηθήσωμε. Ἀπό οίκτο καὶ ἀγάπη. Ἡ Ὁρθοδοξία ἀλλοιῶς συνήθισε νά προσελκύῃ.

Ο ιεραποστολικός μας σταθμός εἶναι φτωχός σέ μέσα, μά πρό παντός σέ προσωπικό εἶναι ἔνα τίποτα, μπροστά στά μεγαθήρια τῶν ἄλλων δογμάτων πού ἔχουν παροικίες ὀδόκληρες εὐαγῶν Ιδρυμάτων. Καὶ ὅμως μᾶς ὑποβλέπουν!

Τή φτώχεια μας; "Οχι τὸν πλοῦτον μας! Ποιόν πλοῦτον μας;

Τόν πλοῦτον τῆς Ὁρθοδοξίας μας!

Τό μεταφυσικόν βάθος τοῦ λειτουργικοῦ! Αὔτο τούς θαμπώνει. Ἡ Ὁρθόδοξος πνοή τῆς Θείας λατρείας μας, τῆς λειτουργικῆς ζωῆς μας, πού τήν ὥρα ἐκείνη τῆς Θ. λειτουργίας λειτουργός καὶ πιστός βρίσκονται μπροστά στό Θεό καὶ συνομιλοῦν μαζί Του.

Ναὶ τό βλέπομε, εἶναι πρᾶγμα χειροπιαστό σέ κάθε λειτουργική ἐκδήλωσι. Στίς δέ μεγάλες ἑօρτές, τά Χριστούγεννα -ώς ἐν παραδείγματι- βρισκόμαστε μπροστά στή φάτνη τοῦ τεχθέντος Ἰησοῦ, στή Βηθλεέμ, τήν ὥρα πού γεννιέται ὁ Χριστός! «Σήμερον ὁ Χριστός ἐν Βηθλέεμ γεννᾶται ἐκ Παρθένου. Σήμερον -οχι σάν σήμερον- ὁ ἄναρχος ἄρχεται, καὶ ὁ Λόγος σαρκοῦται»

Τά Θεοφάνεια, παριστάμεθα ἐκεῖ, στόν Ἰορδάνη ποταμό, πού βαφτίζεται ὁ Χριστός ἀπό τόν Ἰωάννη τόν Πρόδρομο: Σήμερον ὁ Χριστός ἐν Ἰορδάνῃ ἡλθε βαπτισθῆναι..

Ἐκείνα δέ τά ἀτελείωτα Σήμερον, τῆς εύχῆς τοῦ Μ. Ἀγιασμοῦ, σήμερον ὁ ἄκτιστος ὑπό τοῦ ἰδίου πλάσματος... χειροθετεῖται. Σήμερον ὁ Δεσπότης πρός τό βάπτισμα ἐπείγεται κλπ. ἐπαυξάνουν τήν

ἐντύπωσι, πώς τήν ὥρα αύτή παριστάμεθα στό βάπτισμα τοῦ Κυρίου.

Ἐπίσης τή Μ. Παρασκευή παρευρισκόμεθα στό Γολγοθᾶ, στή Σταύρωσι τοῦ Χριστοῦ. "Οταν τό βράδυ τής Μ. Πέμπτης, πού ὁ Ἐσταυρωμένος βασταζόμενος ὑπό τοῦ ιερέως ψάλλοντος τό Σήμερον κρεμάται ἐπί ξύλου.. ρίγη συγκινήσεως διαπερνοῦν τή ψυχή μας παρακολουθούντες ἐκείνη τήν ὥρα τό πάθος καὶ τή Σταύρωσι τοῦ Χριστοῦ.

Στήν δέ Ἀνάστασι, τή νύχτα ἐκείνη τή Λαμπρόφρο, ὅταν ἀκουστή τό Χριστός Ἀνέστη, ποιός μπορεί νά περιγράψῃ τά σκιρτήματα τῆς ψυχῆς τή χαρά καὶ τήν πανήγυρι τῶν πανηγύρεων πού ἀπλοῦται ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῶν παρισταμένων καὶ μετεχόντων πιστῶν; Ἐκείνο τό ξέσπασμα, οἱ καμπάνες, οἱ μουσικές ού μήν καὶ οἱ κροτίδες! τί ἄλλο διαλαλοῦν τήν ὥρα ἐκείνη;

Ἡ Θεία λειτουργία μας πού τελείται μέ φόβο Θεοῦ, ἀπό τόν πιστό λειτουργό, ὁμιλεῖ βαθειά στή ψυχή. "Εχει μία ἐπίδρασι ούρανία, μυστική, φέρνει τόν ἄνθρωπο μπροστά στόν Θεό!

Ίδού τό ὅπλο μας τό ιεραποστολικό, τό πιό δυνατό καὶ ἀποτελεσματικό.

Ο Ναός μας ὁ ιερός, πού τόν ἔχομε περιποιηθεῖ, ὅσο είναι δυνατόν, σέ τοῦτον τόν τόπον, ἡ Θ. λειτουργία μας, πού προσπαθοῦμε νά γίνεται μέ πάσαν προσοχήν καὶ εύλαβειαν, βοηθούσης τῆς χωράδιας μας καὶ δή τοῦ Ἐκκλησιάσματος πού μέ παραδειγματική εύλαβεια κι ἡσυχία συμμετέχει καὶ προσεύχεται. Ωσαύτως καὶ ὁ παιδόκοσμος -θάναι 200 παιδιά μικρά 4-8 χρόνων σέ κάθε Θ. λειτουργία, μαζεμένα μπροστά, ἡσυχα, πού κατά τήν ὥραν τῆς καθαγιάσεως γονατίζουν ἀθόρυβα καὶ ἀρχίζουν ὅλα ἐνα ὑπόκωφο ψίθυρο, πού μόλις τόν διακρίνουν οἱ πλησίον εύρισκόμενοι... αύτά τά λαγιαρνάκια ἐκείνη τή φοβερή καὶ ιερή ὥρα προσεύχονται ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων ἐκείνη τή στιγμή ἀνεβαίνει στόν Ούρανό ἐνας θεσπέσιος ὕμνος-προσευχή. "Ολα αύτά ὁμιλοῦν καὶ τονίζουν τή δύναμι τῆς Ὁρθοδόξου λατρείας μας καὶ τήν ἐπίδρασι τῆς στίς ψυχές τούτου τοῦ κόσμου.

Τό διλιγόλεπτο κήρυγμα πού γίνεται σέ κάθε λει-

Ἐντυπωσίασε ὅλους ἡ τελετή τοῦ βαπτίσματος

Μιά βάπτισις στήν Κανάνγκα, ἀνάμεσα στίς ἄλλες ἔγινε αὐτές τίς ἡμέρες στό Ναό τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου εἰκοσάδος παιδιών καὶ μεγάλων ὡς συνήθως, ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Μά αὐτή· εἶχε κάτι τό ξεχωριστό. Ἡσαν παρόντες ὅλοι οἱ ἀνώτατοι δικαστικοί τῆς πόλεως: Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, Πρόεδρος Ἐφετῶν, Γενικός Εἰσαγγελεύς καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι, ὡς καὶ οἱ ύπαρχοντες λίγοι ὁμογενεῖς. Ἡσαν καλεσμένοι ἀπό τὸν ὁμογενῆ κ. Ἀνδρέα Πλιαχτούρα, πού βάπτιζε τό παιδί του.

Ἐντυπωσίασε ὅλους ἡ τελετή τοῦ βαπτίσματος

τουργία, ἡ ἔξομολόγησις, ἡ ἄλλη καθημερινή ἐπικοινωνία μέ παιδιά καὶ μεγαλύτερους ὥφελοιν καὶ ἀπαραίτητα είναι... μά ἡ θ.λειτουργία-μυσταγωγία μας, ξεστώνει, προσελκύει, ἐγγίζει τὴν ψυχὴ βαθειά, φέρνει ἐπαναλαμβάνω τόν ἄνθρωπο μπροστά στό Θεό! Καὶ ἀπό ἄλλα δόγματα ἔρχονται νά δοῦν τῇ λειτουργίᾳ τῶν Ὁρθοδόξων. Αὐτοὶ λένε ύστερα ἐκστατικοί, δέν λειτουργοῦντε σάν ἐμᾶς αὐτοί ἔχουν τάξι, ἡσυχία, κούβεντιάζουν μέ τό Θεό! "Ἔται νά λειτουργοῦμε κι ἐμεῖς, εἴπε ἔνας ἀββᾶς στό Δεσπότη τους. "Οσοι ζητοῦν νά γίνουν Ὁρθόδοξοι καὶ ἐπιμένουν... ἐλάτε τούς λέμε.

Τήν Κυριακή στήν Ἐκκλησία μας 7.30 ἀρχίζομε. "Ἐρχονται καὶ ύστερα δέν θέλουν νά ξεκόψουν.

Γ' αὐτό ἐπιμένω πώς αὐτό είναι τό ιεραποστολικό ὅπλο μας. Μ' αὐτό ἐπιτελεῖται τό μεγάλο ἔργο τῆς ιεραποστολῆς ἐδῶ.

Χ.Π.

στό βαπτιστήριο ἔκει τοῦ Ναοῦ. Οἱ ἀφορισμοί οἱ ὁμαδικές ἀπαντήσεις τῶν μελλόντων νά βαπτισθοῦν, στά ἐρωτήματα τοῦ ιερέως, ἡ ἀπόπτυσις τοῦ Σατανᾶ, στήν προτροπή τοῦ ιερέως «καὶ ἐμπιπον αὐτώ». Οἱ εὐχές τοῦ καθαγιασμοῦ τοῦ ὑδατος, πού τίς διάβασε ὁ π. Ἀνδρέας μέ τὴν ὥραια γαλλική προφορά του ύστερα ἡ τρίτη κατάδυσις καὶ ἀνάδυσις -τήν ἐτελοῦσε ὁ π. Χρυσόστομος- οἱ μεγαλύτεροι κατέβαινον μόνοι τους τά σκαλοπάτια τοῦ βαπτιστηρίου καὶ ἐκαλύπτοντο ὡς τόν λαιμό, ἐνώ ὁ ιερεὺς βουτοῦσε τό κεφάλι του τρεῖς φορές στό νερό. Τό ἄγ. Χρίσμα τό ἔδιδε ὁ ὑποφαινόμενος. "Υστερα οἱ λευκοί χιτώνες, πού φόρεσαν ὅλοι οἱ βαπτισθέντες ἀνάμεσα στίς ψαλμωδίες «Χιτώνα μοι παράσχου φωτεινόν..» Ό Χορός κατόπιν πέριξ τοῦ βαπτιστηρίου μέ τό «Οσοι εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε..» Ἐλληνικά καὶ Γαλλικά ἐναλλάξ. Οἱ τρεῖς αὐτόχθονες κληρικοί, πού κρέμασαν ύστερα σταυρούς στό λαιμό ὅλων τῶν βαπτισθέντων. Τά λίγα λόγια πού ἐλέχθησαν συγχαρητήρια καὶ εὐχές, ὅλα-ὅλα αὐτά κρατοῦσαν ἀδιάπτωτο τό ἐνδιαφέρον καὶ τήν προσοχήν πάντων καὶ τούς ἔκαμαν νά πή ἔνας ἀπ' αὐτούς στό τέλος «ΜΑΓΝΙΦΙQUE» μεγαλοπρεπής δηλ. αὐτή ἡ ἀκολουθία.

Ἐν συνεχείᾳ οἱ ἐπίσημοι ξένοι μπῆκαν νά δοῦν τόν Ναό. Τούς ἄρεσαν ὅλα: εἰκόνες, τέμπλο, τοιχογραφίες, στασίδια, καντήλια, πολυέλαιοι... στόν πρόεδρο Ἐφετῶν ἔκανε ἐντύπωσι ὁ μεσαίος δωδεκακάντηλος πολυέλαιος -δῶρον τοῦ Ναοῦ Ἀγ. Ἀνδρέου Πατρῶν καὶ ρώτησε ἀπό τί είναι καμωμένος -θά τόν νόμισε γιά χρυσό- ἀπό μπροῦντζο, ἐπίχρυσος, μπορεῖ νάναι καὶ ἀσημένιος, ἐπίχρυσος τοῦ ἐλέχθη. Μέ ἔνα «α! ἔκτακτα», ἀνεχώρησαν ὅλοι.

Χ.Π.

Τσικάπα Μπουζιμάϊ

Η Τσικάπα είναι μεγάλη κωμόπολις, κέντρο έμπορικό μέ μεγάλη περιοχή, βρίσκεται κοντά στά σύνορα της Αγκόλα.

Τό Μπουζιμάϊ είναι πόλις μεγάλη μά μικρότερη της Kananga.

Η πρώτη άπεχει από την Kananga 260 χιλιομ. Τό Μπουζιμάϊ 200 χιλ. Οι δρόμοι κι έδω κι έκει άθλιοι. Μιά μέρα διαδρομή κουραστική μέ φορτηγό αύτοκίνητο (δέν ύπαρχουν έδω λεωφορεῖα) χρειάζεται νά φθάσης ταλαιπωρημένος ώς έκει.

"Υπάρχει καί άεροπορική συγκοινωνία καί στίς δύο πόλεις, μά πρέπει νά κουραστής γιά νά πάρης είσιτηριο καί ύστερα γιά νά έπιστρέψης καί μάλιστα από την Τσικάπα πρέπει νάχης μεγάλη ύπομονή, μέχρι νάρθη τό άλλο άεροπλάνο καί άν ύπάρχη καί θέσις..."

Καί στίς δύο περιοχές δέν βρίσκεται κανείς "Ελληνας, όμογενης.

Στήν Τσικάπα ὄλοι αύτοκαλοῦνται 'Ορθόδοξοι, μά μόνο 20-25 άτομα έχουν βαπτισθεί, έχουν γίνει 'Ορθόδοξοι.

Στό Μπουζιμάϊ ύπήρχε παλαιότερα μία ένορια 'Ορθοδόξων. 'Ο αϊδιμος Μητροπολίτης Κυπριανός είχε χειροτονήσεις έκει ένα ιερέα, αύτόχθονα, μά δυστυχώς δέν φάνηκε άνταξιος τοῦ ύψηλοῦ λειτουργήματός του καί έτάραξε έπι 5-6 χρόνια τήν 'Ορθοδοξία στό Zaire.

"Ηδη ό Σεβασμιώτατος κ. Τιμόθεος τόν κρατεί ύπό καθαίρεσιν. 'Έκει άπομεινε μία μικρά διάδα, πού άποσκίρτησε καί άποκήρυξε τόν κακό ποιμένα της.

Πρό καιροῦ έπήγε καί έλειτούργησε σ' ένα ύποστεγο εύπρεπισμένο ό π. Άνδρεας καί μετά τά Χριστούγεννα καί ό π. Χρυσόστομος. Τήν πρώτη φορά παρευρέθησαν τά 70 πρόσωπα, παρόντος καί τοῦ Δαβίδ Καταλάü, Γραμματέως της Μητροπόλεως, έντοπίου, πού είχε συνοδεύσει τόν π. Άνδρεα κατ' άντολήν τοῦ Σεβασμιωτάτου.

Τήν δεύτερη φορά πού έλειτούργησε ό π. Χρυσόστομος παρευρέθησαν οι ίδιοι δηλ. πέρι τούς 70. Καί οι δύο τους έκήρυξαν καί έκαμαν καί κατ' ίδιαν έπαφές.

Καί οι δύο έμειναν ίκανοποιημένοι από τίς διαθέσεις τών έκει άπομεινάντων πιστῶν.

Στήν Τσικάπα ύπάρχει περισσοτέρα διάθεσις καί νοσταλγία γιά τήν 'Ορθοδοξία. 'Έκει έπήγε δυό φορές ό π. Χρυσόστομος. Τήν πρώτη φορά έμεινε 10 μέρες, μή ύπάρχοντος καί μέσου έπιστροφής καί έγινε μιά εύρυτερη γνωριμία καί έπαφή μέ τούς κατοίκους. Τήν δεύτερη έτέλεσε καί τή Θεία Λειτουργία κι έκει σ' ένα έτοιμασθέν ύπόστεγο. Μαζεύτηκαν, λέει, περί τά 600 άτομα, γιά νά παρακολουθήσουν τήν Θεία Λειτουργία!

Μᾶς έκανε ιδιάζουσα έντυπωσι τό γεγονός. Κάμποσοι από αύτούς έρχονται πότε-πότε στήν Kananga καί παρευρίσκονται στή Λειτουργία καί μεταδίδουν καί στούς λοιπούς έκει τάς έντυπωσεις των καί έδω θά διειλεται, φαίνεται, ή τόση συρροή τήν Κυριακή έκεινη.

Ζητοῦν συχνή έπισκεψι καί δή δικό τους ιερέα. 'Έχουν διάθεσι νά χτίσουν 'Εκκλησία καί νά άναπτύξουν μία μεγάλη κι ζωντανή 'Ορθόδοξη παροικία.

'Από τά ίδια αισθήματα καί διαθέσεις διακατέχονται καί οι τού Μπουζιμάϊ. Καί οι δύο πόλεις-περιοχές χρειάζονται έντοπιον ιερέα καί θά άποδώσουν καρπούς πολλούς.

'Υπάρχουν καί άλλα κέντρα μεγάλα μέ μεγάλο πόθο νά προσέλθουν στήν 'Ορθοδοξία, όπως είναι τό Ιλέμπο, Λουέμπο, Μουέκα, Ντέμπα κλπ. κλπ. μά οι δυνάμεις μας καί τά μέσα μας τά ξεμψυχα πρό παντός είναι έλαχιστα καί μηδαμινά. Πρό παντός πρόεχει τό ζήτημα Χειροτονίας ιερέων, άλλ' ή χειροτονία δέν είναι εύκολον πράγμα ούδέ τής στιγμής. Τό νά χτιστή μία 'Εκκλησία είναι εύκολο, τό νά γίνη ένας ιερεύς είναι δύσκολο. 'Από τήν 'Ελλάδα είναι διατεθειμένοι νά προσφέρουν πολλοί, μεγάλα ποσά γιά νά χτισθή μία 'Εκκλησία μά κανείς δέν μπορεί νά βοηθήσῃ καί νά προσφέρῃ τίποτε γιά νά γίνη ένας ιερεύς.

Δεήθητε ούν τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ, όπως έκβάλη 'Εργάτας είς τόν θερισμόν αύτοῦ».

Χ.Π.

Ό ιθαγενής ιερεύς π. Χρυσόστομος Μπακούα-Τσικάπα, σέ μιά έπισκεψή του στήν Τσικάπα. Γύρω του πλήθος παιδιών καί μεγάλων πού διψούν γιά τήν 'Ορθοδοξία.

Εισήγησις ύπό τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ἀνδρούσης κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ, καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν στὸ Θεολογικό Συνέδριο Πατρῶν 26-11-1978

— συνέχεια ἀπό τὸ προηγούμενο τεῦχος

Τὸ ὄρθόδοξο ἥθος στή χριστιανική μαρτυρίᾳ.

Ἐπιστεγάζοντας ὅσα ἀναφέρθηκαν προηγουμένων σάν ἀρχές τῆς θεολογίας καὶ πράξεως τῆς ὄρθοδοξού ιεραποστολῆς, θά περιορισθῶ στὴν τελευταία αὐτῇ παράγραφο νά ὑπογραμμίσω μερικές βασικές «ἱεραποστολικές κατηγορίες σκέψεως», πού ὑπάρχουν στὰ κοιτάσματα τῆς ὄρθοδοξού θεολογικῆς αὐτοσυνειδησίας καὶ πείρας καὶ πού καθορίζουν τὸ ὄρθόδοξο ἥθος στή χριστιανική μαρτυρίᾳ.

1. Ἡ καθολική θεώρησις τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἀνθρώπου μέσα στὸ φῶς τῆς τριαδολογικῆς θεολογίας είναι προϋπόθεσις γιά τή σωστή δρᾶσι στό τοπικό καὶ στό συγκεκριμένο. Βασικό χαρακτηριστικό τῆς ὄρθοδοξου θεολογικῆς σκέψεως καὶ πράξεως είναι ἡ συνεχῆς ἀναφορά μὲ διόξολογική διάθεσι στό δόγμα τῆς Ἀγίας Τριάδος καὶ πάνω στήν ἐκκλησιολογία, ὅπου ἡ ἀνθρώπινη σκέψις, ταπεινωμένη καὶ μεταμορφωμένη,

ὅφείλει νά γίνεται πιστός δέκτης τῆς πραγματώσεως τῆς ἀγάπης». Γιά τούς ὄρθοδοξους, τά λεγόμενα πρακτικά θέματα τῆς Ἐκκλησίας είναι σε τελευταία ἀνάλυσι προέκτασις τῶν δογματικῶν θέσεων. "Ἔτοι πιστεύομε, ὅτι ἡ τριαδολογική θεολογία τῆς Ἀνατολῆς παραμένει ἡ καλύτερη θεολογική ὑποδομή γιά τήν ἀνάπτυξη τῆς σημασίας τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου καὶ τοῦ τρόπου ἀρμονικῆς συνυπάρξεως του μέ ἄλλα ἀνθρώπινα πρόσωπα σέ μια κοινωνία ἀγάπης. Μ' αὐτή τή θεολογική ἐπίγνωσι καὶ θέα τῶν πραγμάτων μπορεῖ νά ξεπερασθῇ οὐσιαστικά τόσο ὁ ἔγωαστικός ἀτομικισμός, τόν όποιον καλλιέργησε τή καπιταλιστική νοοτροπία τῆς Δύσεως, ὅσο καὶ ὁ κίνδυνος μαζοποιήσεως κάτω ἀπό τίς πολύμορφες δικτατορίες, πού μαστίζουν καὶ μαστιγώνουν σήμερα πολλές χῶρες. Τό χριστιανικό μήνυμα, ἀποκαλύπτοντας τήν ἀπέραντη σημασία καὶ προπτική ἐξελίξεως τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, ἀποβλέπει στήν οὐσιαστική μεταμόρφωσι τῆς ζωῆς διά τῆς «κοινωνίας» στή ζωή τῆς Ἀγίας Τριάδος. "Ἔτοι ἀποτελεῖ μαρτυρία τῆς ἐπιφανείας τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ στό σύγχρονο κόσμο, πού φλέγεται ἀπό τόν πόθο μιᾶς θεϊκῆς μεταμορφώσεως.

2. Στήν ὄρθόδοξη παράδοσι δίνεται ιδιαίτερη ἔμφασις στήν ἐσωτερική γνησιότητα καὶ στή δυναμική σημασία αὐτῆς καθ' ἐαυτῆς τῆς ζωῆς τοῦ κάθε πιστοῦ γιά τήν ἀκτινοβολία τοῦ Εὐαγγελίου. "Οταν ἔνας ἀνθρωπος εύσυνείδητα ὑπότασσεται στά κριτήρια καὶ τίς ἀπαιτήσεις τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὅταν γίνεται σκήνωμα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τότε καθίσταται «σημεῖον», ζωντανός δείκτης τῆς ἀναμενόμενης ὀλοκληρώσεως τῆς Παρουσίας. Στά πρόσωπα τῶν ἀγίων, πού ὀλόψυχα δέχτηκαν τή βασιλεία τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης, ἀντιφεγγίζει ἡ λάμψις της καὶ ἀντικατοπτρίζεται ἡ εἰκόνα τῆς.

Στήν ὄρθόδοξη ιστορία κορυφαίοι ιεραπόστολοι ὑπῆρξαν οἱ μοναχοί, πού ἔζησαν χωρὶς συμβιβασμούς τό Εὐαγγέλιο, μέ τήν καρδιά δυνούμενή ἀπό τήν κραυγή τῆς Ἀποκαλύψως, «ἔρχου, Κύριε Ἰησού». Ἐκείνο πού ἔδινε ἐκπληκτική πειστικότητα στήν ιεραπόστολη τῶν μοναχῶν ἦταν ἡ συνέπεια τῆς ζωῆς τους πρός τά εὐαγγελικά παραγγέλματα τῆς φτώχειας, τῆς ἀγνότητος καὶ τῆς ἀγάπης. Ἀναφερόμαστε βέβαια στούς συνεπεῖς ἀγωνιστάς τοῦ μοναχικοῦ ἰδεώδους καὶ ὅχι στά κακέκτυπα.

Αύτό τό ἀσκητικό ἥθος δέν πειριθθήκε μέσα στήν ὄρθόδοξη Ἐκκλησία μόνο στά μοναστήρια, ἀλλά διαπότισε γενικώτερα τή συνείδησι τῶν πιστῶν. Γιατί καὶ ὁ ἔγγαμος βίος ἔχει τή δική

ΤΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ

τού ἀσκητική καὶ κάθε πιστός καλείται σε πνευματικό ἀγώνα γιά τήν ἐγκαθίδρυσι τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ μέσα του, ἀνεξάρτητα ἀπό τίς ἐξωτερικές συνθήκες, στίς ὅποιες ζῆ.

Γενικά τήν ὄρθόδοξη παράδοσι διαποτίζει βαθειά ἡ συναίσθησι τῆς προτεραιότητος τοῦ βίου ἔναντι τοῦ λόγου. «Βίος ἄνευ λόγου μᾶλλον ὀφελεῖν πέφυκε ἡ λόγος ἄνευ βίου. Ὁ μέν γάρ καὶ σιγῶν ὀφελεῖ, ὁ δέ καὶ βιῶν ἐνοχλεῖ», ἔγραψε ὁ ἄγιος Νείλος (+ 430). Ξεπερνώντας ὁποιαδήποτε πόλωσι ἡ ὄρθόδοξη συνείδησις βλέπει βέβαια τό ἰδανικό της στή σύζευξι, «ἴνα καὶ λόγος καὶ βίος συνδράμοιεν φιλοσοφίας πάσης ἀποτελοῦσιν ἄγαλμα».

"Ολη ἡ παράδοσις στρέφει τήν προσοχή στό ἐν Χριστῷ «εἶναι», ἀκριβέστερα, στό ἀδιάκοπο «γίγνεσθαι» ἐν Χριστῷ, στή συνεχή προσπάθεια μετανοίας καὶ μεταμορφώσεως. Ἡ ἐσωτερική κάθαρσις τοποθετεῖται ψηλότερα ἀπό τά κηρύγματα. Γι' αὐτό καὶ στή συνείδησι τοῦ ὄρθοδοξου λαοῦ τό προβάδισμα ἐπιρροής ἔχουν οἱ ἄγιοι καὶ ὅχι οἱ διανοούμενοι. «Μέγα τό περί Θεοῦ λαλεῖν ἀλλά μείζον τό ἔαυτόν καθαίρειν Θεῷ», λέγει ὁ Γρηγόριος Ναζιανζηνός.

3. "Ἄξονας, γύρω ἀπό τόν ὄποιο στρέφεται ἀδιάκοπα ἡ ὄρθόδοξη κοινότης, πηγή, ἀπό τήν ὄποια ἀντλεῖ πνευματικές δυνάμεις γιά τήν ἀποστολή της, παραμένει ἡ λατρευτική ζωὴ καὶ κατ' ἐξοχήν ἡ θεία Λειτουργία. Ἡ ὄρθόδοξη προσφορά στόν τομέα τῆς ιεραποστολῆς καθορίζεται ἀπό τό θεολογικό, μυστηριακό μήνυμα καὶ νόμα τής Λειτουργίας. «Ἡ Λειτουργία είναι ἡ εύχαριστία μας γιά τόν κόσμο, γιά λογαριασμό τοῦ κόσμου· καὶ ἡ ἐν Χριστῷ ἀποκατάστασι τοῦ πεπτωκότος κόσμου. Είναι ἡ εἰκὼν τῆς Βασιλείας· είναι ὁ Κόσμος πού γίνεται Ἐκκλησία. Στή θεία Εύχαριστία ἐντείνεται ἡ ἀγρυπνία τοῦ πνεύματος, ἀναγγέλλεται δοξολογικά ὁ μέλλων αἰών, μεταμορφώνεται τό νόμημα τῆς ιστορικῆς καθημερινότητος τοῦ χρόνου, λούζεται τό σημερά στίς ἀνταγωγεις τῆς αἰώνιότητος. "Ἔτοι ἡ Λειτουργία σάν σύνολο καθίσταται μαρτυρία καὶ ιεραποστολή· Καὶ ιεραποστολή δέν σημαίνει ἀπλῶς ἀναγγελία τής ἐν Χριστῷ σωτηρίας, ἀλλά κυρίως φανέρωσή της καὶ πρόσκληση σέ δοξολογική συμμετοχή στό ἐν Χριστῷ λυτρωτικό γεγονός διά τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ο πιστός, ζώντας στή Λειτουργία τήν κοινωνία μέ τόν θεό, τόν ἀγιασμό μέσα στήν ἀλήθεια, τήν ἐνταξί του ἐν τῷ Χριστῷ καὶ δι' Αὐτοῦ ἐν τῷ Πατρί, τή συσσωμάτωσί του ἐν τή Ἐκκλησίᾳ — τοῦ παρελθόντος, τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος —, εύρύνει τούς ὄριζον-

ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΗΘΟΣ

τες τῆς σκέψεως καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντός του, ἀποκτά ἑσωτερικές δυνάμεις γιὰ τὴ συνέχισι μιᾶς βιωματικῆς λειτουργίας μέσα στή ζωὴ: Γιὰ τὴν οὐσιαστική δηλαδὴ προώθησι τῆς ἀδελφούσινης στὸν κόσμο, τὴ γεφύρωσι τῶν διεστῶτων, τὴν κατάλυσι κάθε εἰδούς πολιτιστικῶν, γλωσσικῶν, πολιτικῶν φραγμῶν. Ὑπάρχει μιὰ ἄλλης μορφῆς λειτουργίας (έργον λαοῦ), ποὺ πρέπει κάθε πιστός νά συνεχίζῃ προσωπικά μετά τὴν τέλεσι τῆς Λειτουργίας στὸ ναό. Μιὰ λειτουργία μετά τὴ θεία Λειτουργία. Ἡ θεία Εὐχαριστία συνεχίζεται μὲν ιερουργό τὸν καθένα μπροστά στὸ μυστικό, πέτρινο θυσιαστήριο τῆς πραγματικότητος, τοῦ καθημερινοῦ χρέους. Ἐτοι ἡ Λειτουργία γίνεται ζωὴ καὶ ὀλόκληρη η ζωὴ ύψωνται σέ θεία Λειτουργία, δηλαδὴ σέ εὐχαριστία, ἀγάπη, δοξολογία τοῦ Θεοῦ, κοινωνία μαζὶ Του καὶ μ' ὅλο τὸν κόσμο.

4. Μιὰ τέτοια λειτουργική πνευματικότης δέν σημαίνει ἀρνητική στάσι ἔναντι τοῦ κόσμου, ἀλλά μιὰ θαυμαστή ἐλευθερία καὶ ἄνεσι ἀπέναντι του γεμάτη στοργή καὶ ἀγάπη γιὰ τὸν ἄνθρωπο. «Οσο ποὺ κοντά εἶναι κανείς στὸν Θεό, τόσο ποὺ κοντά εἶναι καὶ στὸν κόσμο. Κι ἀντίστροφα, ὅταν χάνῃ τὴ σχέσι μαζὶ Του, χάνει τὴν οἰκειότητα μέ τὴ ζωὴ. «Ο ἀπολέσας τὴν εἰς τὸν Θεόν ὁμοίητα τὴν ἀπώλεση τὴν πρός τὴν ζωὴν οἰκειότητα», κατά τὴν ἔκφρασι τοῦ Μ. Βασιλείου. «Ἄν οἱ Πατέρες ἔχουν γιὰ τούς ὁρθοδόξους τόσο μεγάλη σημασία στὴ ζωὴ καὶ τὴ σκέψι τους, εἶναι διότι, προσεγγίζοντας ὀλόενα καὶ περισσότερο τὸν Θεό, ἀποκτοῦσαν οὐσιαστικώτερα τὴν οἰκειότητα μέ τὴ ζωὴ καὶ τὰ προβλήματα τῆς τόσο τὰ προσωπικά, ὥστε καὶ τὰ κοινωνικά.

Στὴν πατερική σκέψι παρατηρεῖται ἰδιαίτερη εὐαισθησία στὸ θέμα τῆς δικαιούσης, τῆς ἀλήθειας καὶ τῆς συμπόνιας, μιὰ ἔντονη συνείδησις κοινωνίας μέ δόλους τούς ἀνθρώπους. Άκομα καὶ οἱ ἀσκηταί, πού τόσο τούς ἔχουν παρεξηγήσει η ἀκτιβιστική νοοτροπία, δέν ζοῦν γιὰ τὸν ἑαυτό τους, ἀλλ' ἔχουν ἔντονη τὴ συνείδησι ὅτι ἀνήκουν στὴν εὐρύτερη κοινωνία τῆς Εκκλησίας. «Μοναχὸς ἔστιν ὁ πάντων χωρισθεὶς καὶ πάσιν συνηρμοσμένον» καὶ «μακάριός ἔστιν μοναχὸς ὁ πάντας ἀνθρώπους ὡς θεόν μετά Θεόν λογιζόμενος». Τὸ θέμα τῆς κοινωνικῆς δικαιούσης παίρνει στὸ στοχασμό τῶν ἀγίων χριστολογικές διαστάσεις. Τὸ πρόσωπο τοῦ ἀδικημένου, τοῦ φτωχοῦ, τοῦ ἀρρώστου, τοῦ περιφρονημένου εἶναι τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. «Ἔως ἔστιν καιρὸς Χριστόν ἐπισκεψώμεθα, Χριστόν θεραπεύσωμεν, Χριστὸν θρέψωμεν, Χριστὸν ἐνδύσωμεν,

Χριστόν συναγάγωμεν, Χριστόν τιμήσωμεν», γράφει ὁ Γρηγόριος Ναζιανζηνός.

Ο ἀγώνας τῶν ἀγίων γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι ἀπὸ τὰ δεσμά τοῦ προσωπικοῦ ἑγωισμοῦ συνδέεται ἀμεσα μὲ τὴν «συναρμογήν» πᾶσιν ἀνθρώποις, μέ τὴν αἰσθησι τῶν κραδασμῶν τῆς κοινωνίας, μέ τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴ βελτίωσι τῶν δομῶν τῆς. Τὸ αἴτημα τῆς δικαιούσης συνυφαίνεται μέ τὸ κήρυγμα τῆς Βασιλείας αὐτὴ δέν εἶναι «βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλά δικαιούση καὶ εἰρήνη καὶ χαρά ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ» (Ρωμ. 14:17). Γιὰ τὴ δικαιούση, πού κάνει τὸν ἄνθρωπο δύστιπος ἀλλο νά μοιάζῃ στὸν Θεό, οἱ πιστοὶ ὀφειλούν νά ἀγωνίζωνται μέ τὸ λόγο, μέ τὴ σιωπή, μέ τὴν ἀντίστασι τους, τὴν ἐνεργητική ἡ τὴν παθητική, μέ τὸ μαρτύριο τους. Ἄλλα βέβαια, γιὰ τὴν ὁρθόδοξη συνείδηση στὸ θά ήταν ἀφελές κι ἐπιπλόαιο νά ταυτισθῇ ἡ ἐλευσις τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ μὲ πολιτικοκοινωνικές ἐκστρατείες καὶ ρωμαντικές πολιτικές μεσοιανικές ἀντιλήψεις. Τὸ χρέος συμμετοχῆς στοὺς ἀγώνες γιὰ δικαιούσην καὶ χαρά στὸν ιστορικό χώρο καὶ χρόνο πρέπει βεβαίως νά ἐπιτελήσῃ ἀλλά νά γίνεται μὲ ἀδιάκοπη ἐνατένισι στὴν ἐσχατολογική ἐλευσι τῆς βασιλείας τῆς δικαιούσης καὶ τῆς ἀγάπης.

5. Στὴν Ἀνατολή συναντά κανείς μιὰ ἔντονη ὑπαρξιακή κατανόσηι τοῦ «ἡ δυνάμις μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται» (Β' Κορ. 12:9). «Ἐτσι ἀναπτύσσεταιι μιὰ χαρούμενη ἐλευθερία εργασίας στὴν ἀποτυχία - συμπλέγματα πού συχνά ταλαιπωροῦν «ιεραποστόλους» καὶ «ιεραποστολικές». Ὑπάρχει μιὰ «ἐπίγνωσις» ὅτι πολλές φορές αὐτό πού φαίνεται ἑξωτερική ἀποτυχία μπορεῖ νά σημαίνει θάνατο τοῦ κόκκου τοῦ σίτου, πού πέφτει στὴ γῆ καὶ φέρνει ἀργότερα καρπό πολύ. Ἡ ἀνυπέρβλητη ιεραποστολική ἐποποιία τῶν Θεσσαλονικέων ἀδελφῶν Μεθοδίου καὶ Κυρίλλου π.χ., ἃν κρίνονταν ἀπό τοὺς ἀμεσους καρπούς τῆς ἐργασίας τους στὶς ἀρχές τοῦ ἀιώνος, θά ἐπρεπε νά χαρακτηρισθῇ ὡς ἀποτυχία. Ἐνῶ ὅμως κατέρρευσε ἡ προσπάθεια τους στὴ Μοραβία, στὴ συνέχεια μέ τὸ διασκορπισμὸ τῶν μαθητῶν τους στὴ Νοτιοσλαβία, στὴ Βουλγαρία καὶ τὴ μετέπειτα ἀκτινοβολία τοῦ ἔργου τους στὴ Ρωσία ἡ ζωὴ τους σφράγισε τὴν ιστορία τῶν σλαβικῶν λαῶν καὶ σέ μεγάλο βαθμῷ τὴν ιστορία τοῦ κόσμου.

Ἐπί αἰῶνες, πολλές τοπικές ὁρθόδοξες Εκκλησίες ἔζησαν κάτω ἀπό πολιτικές πιέσεις καὶ σήμερα ἔνα μεγάλο τμῆμα τῆς Ὁρθοδοξίας ἔξακολουθεῖ νά ἀντιμετωπίζῃ, φανερά ἡ κρυφά, διωγμό. Ὑπάρχει στὴν ἀνατολική Χρι-

στιανοσύνη μιὰ οἰκείωσις μέ τὸ τραγικό, μέ τὴ φτώχεια, μέ τὴν ἀσθένεια, μέ τὴν ἑξωτερική ἀδυναμία, μέ τὴν ἐντονη βίωσι τοῦ Σταυροῦ. Ταυτόχρονα ὅμως μέ τὶς δοκιμασίες, οἱ τοπικές ὁρθόδοξες Εκκλησίες ἔδειξαν μιὰ ἑδαιρετική ἀνθεκτικότητα καὶ δυνατότητα ἀνανεώσεως. Κι ἀκόμα, υστερα ἀπό μακρές φάσεις καταπίεσεως παρουσίαζονταν νέες δυνάμεις κι ἐμπνευσμένες μορφές, πού συνέβαλαν σέ καινούργια περίοδο πνευματικῆς ἀκμῆς.

Κάθε μέρα, τὴν ὥρα τῆς προσευχῆς μας, οἱ ὁρθόδοξοι στρέφουμε τὸν ὄμνο καὶ τὴ σκέψι μας σέ συγκεκριμένες μορφές ἀποστόλων, ὅμοιογητῶν, μαρτύρων. Πολλοὶ ἀπ' αὐτούς γιὰ τὰ κριτήρια τῆς ἐποχῆς τους είχαν τελιώσει τὴ ζωὴ τους τραγικά. Σ' αὐτήν ὅμως τὴ φαινομενική «ἀποτυχία» τους στρίχθηκε ἡ ἐπιτυχία τῆς Εκκλησίας. Τὸ ύψος τῆς μαρτυρίας τοῦ Χριστοῦ σχετίζεται μέ τὴ μαρτυρική ἀποδοχή τῆς ἑξωτερικῆς ἀδυναμίας γιὰ χάρι Του, γιὰ τὴν ἀγάπη τῆς Εκκλησίας Του' μέ ζωντανή τὴν ἐλπίδα, ἡ ὄποια «οὐ κατασχύνει» (Ρωμ. 5:4).

Μέ μιὰ ἀλλή μορφή, ἡ ἑξωτερική ἀποτυχία ἐμφανίζεται καὶ στὸ βίο τῶν ἀσκητῶν. Δέν ἐνδιαφέρθηκαν γιὰ κοσμική ἐπιρροή καὶ δόξα, πολλοὶ παρέμειναν ἐντελῶς ἀγνωστοὶ στὴν ιστορία. 'Ἄλλ' ή αὐθεντικότης τῆς ζωῆς τους, ἡ ἀνεπιφύλακτη καὶ ἀνυποχώρητη ἀγάπη τους γιὰ τὸν Θεό ἀσκησαν βαθειά επίδραση στὴ ψυχή τοῦ ἀνώνυμου λαοῦ, πού τοὺς γνώρισε καὶ τοὺς ἀγάπησε. Πολλοὶ δέ τοιούς πραγματοποίησαν ἔνα ἑξαιρετικό ιεραποστολικό ἔργο χωρίς νά τὸ ξέρουν. 'Ἐκαναν ἀμέτρητο καλὸ μόνο διότι ὑπῆραν. 'Ἐζησαν μ' ἔνα τρόπο οὐσιαστικά ἐλεύθεροι ἐλεύθεροι ἀπό πάθο γιά χρήμα, γιὰ δόξα, γιὰ δύναμι, ἀπό τὸ φόβο τῆς ἴδιας τῆς ἀνθρώπινης ἀποτυχίας.

Ἡ καθημερινή ἀναστροφή τοῦ ὁρθόδοξου πιστοῦ μέ δόλους αὐτούς τούς ἀγίους, οἱ ὄποιοι σταθερά ἐνατένιζαν μέ τρόπο δοξολογικό τὴν πρώτη παρουσία τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ὄριστική Του ἐλεύσι, διαμορφώνει τὸ ὁρθόδοξο ίθυο.

☆ ☆ ☆

“Ἐνα τέτοιο ἥθος, δοξολογικά τριαδολογικά, λειτουργικά, ἀσκητικό, κοινωνικό, μαρτυρικό, διατηρεῖ μιὰ ἀδιάτερη εὐαισθησία στὴ σύγχρονη πραγματικότητα, μιὰ συνεχή ἐπικαιρότητα. Καὶ μπορεῖ νά χαρίσῃ στὴν ιεραποστολική προσπάθεια μιὰ ἄλλη ποιότητα ἐκφράσεως καὶ παρουσίας· ἀντοχή ἀδάμαστη κι ἐπιφρόσυνη ἐλευθερία.

Τέλος

Ο Ναός τῆς «Ἐνδόξου Ἀναστάσεως» στό Κόντιακ τῆς Ἀλάσκα.

Τό ιεραποστολικό κλιμάκιο στό Κολονέζι ἐτοιμάζεται γιά ἐξόρμησι. Οἱ ἀδελφές Ἀναστασία καὶ Ζωὶ φροντίζουν γιά τίς ἀποσκευές...

Από τήν άκολουθία της Ἀναστάσεως, στό προαύλιο τοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἅγίου Νικολάου στή Σεούλ.

Ἡ ἀδελφὴ Ὁλγα Παπασαράντον, περιβάλλει μέ ἰδιαίτερη στοργή καὶ ἀγάπη τά φτωχά παιδιά τῆς Κανάν γκα.

Tá παιδιά τοῦ Ὁρφανοτροφείου τῆς INCHON, μαζί μέ τούς Ὁρθόδοξους νέους τῆς Σεούλ, προσεύχονται μετά ἀπό τὸ Κατηχητικό μάθημα.

FEB 70

Κοντά στά όρφανά

Τήν Κυριακή κατά τήν όποια ἡ Ἐκκλησία μας μᾶς ύπενθυμίζει τήν παγκόσμια Κρίσι και μέ τή σχετική Εύαγγελική περικοπή μᾶς καλεῖ σέ ἔμπρακτη ἀγάπη, διάλεξαν οἱ Ὁρθόδοξοι νέοι τῆς Σεούλ (φοιτηταί, ἐργαζόμενοι καὶ μαθηταί) γιά μά ἔξόρμηση ἀγάπης. Στόχος τους ἔνα Ὁρφανοτροφείο μέ 77 παιδιά στήν γειτονική πόλι Inchon, πού βρίσκεται σέ ἀπόστασι 40 χιλιομέτρων ἀπό τή Σεούλ κλέχει πληθυσμό ἐνός ἑκατομμυρίου περίπου. Μέρες πρίν είχε γίνει ἡ «ἀναγνώρισι» καὶ είχε διαπιστωθεῖ ὅτι καμιά ἔτεροδοξη Ἱεραρχοστολή δέν ἐπισκέπτεται αὐτό τό Ὁρφανοτροφείο, στό όποιο ὄλοι - ή Διευθύντρια, τό προσωπικό καὶ τά παιδιά - είναι ἀβάπτιστοι.

Ἐτσι, τήν Κυριακή στίς 2 ἡ ὥρα, ἀφοῦ είχε τελειώσει καὶ ἡ Κατήχηση τῶν προετοιμαζομένων γιά τό Ἀγιο Βάπτισμα, μέ τά δέματα «ἐπ' ὠμού» 44 Κορεάτες νέοι ξεκίνησαν ἀπό τό Ναό γιά τό σταθμό τοῦ ἡλεκτρικοῦ τραίνου, πού συνδέει τή Σεούλ μέ τήν Inchon (κάτι ἀνάλογο μέ τόν ἡλεκτρικό Ἀθηνῶν-Πειραιῶς).

Τά παιδιά τοῦ Ἰδρύματος, ὅταν μᾶς είδαν, ξέσπασαν σέ ἐκδηλώσεις ἐνθουσιασμοῦ. Καὶ ἦταν ἐκεῖ ὁρασμόν ἀπό 4 μέχρι 17 ἑτῶν. Τά δικά μας παιδιά δέν ἄργησαν νά πάσουν ἀμέσως φιλίες. Σέ λίγο στό Ἀναγνωστήριο τοῦ Ὁρφανοτροφείου κάθησαν ὄλοι μαζί ἀδελφωμένοι μεταξύ τους καὶ δέν ξεχώριζες τούς ἐπισκέπτες ἀπό τά όρφανά, παρά μόνο τούς μεγαλύτερους ἀπό τήν ἡλικία τους. Τό Κατηχητικό μάθημα πού ἔκανε μιά ἀπό τίς Κατηχητρίες μας, ἦταν σχετικό μέ τήν προστασία πού μᾶς χαρίζει ὁ Κύριος ἀπό τούς κινδύνους (Ο Κύριος καταπαύει τήν τρικυμία). Ἀκολούθησαν τραγούδια, παιγνίδια, δωράκια. Ἀλήθεια, τί ὅμορφα δωράκια! Τά περισσότερα τά είχαν ἀγοράσει μόνοι τους οἱ μαθηταί καὶ οἱ νέοι μέ τόν προσωπικό τους «ὅβολό» καὶ μέ τά «κέρδη» τους ἀπό τήν ἔκθεσι ἐργοχειρών, πού είχαν ὄργανώσει στήν Ὁρθόδοξη Κοινότητα. Ἐξ ἀλ-

λου, πρίν φύγουμε ἀπό τό Ναό, τούς φόρτωσαν καὶ μέ ἄλλα δώρα οἱ κυρίες τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος καὶ ἄλλοι πιστοί. Τό τελευταίο μέρος τοῦ προγράμματος ἦταν τό δεῖπνο, πού παρετέθη ἀπό τούς ἐπισκέπτες μέ διάφορα κορεάτικα «έδεσματα», πού είχαν προετοιμάσει στή Σεούλ οἱ κυρίες. Στήν προτίμησι τῶν παιδιών τήν πρώτη θέσι πήρε τό ΤΟΚ, ἔνα είδος γλυκίσματος πού γίνεται ἀπό ριζάλευρο καὶ προσφέρεται συνήθως στίς μεγάλες γιορτές.

«Ομως ἐκεῖ στήν «τραπεζαρία» τοῦ Ὁρφανοτροφείου, ὅταν καθίσαμε σταυροπόδι κατά τήν ἀνατολίτικη συνήθεια, εἴδαμε ὅτι τό πάτωμα ἦταν παγωμένο.

— «Τσουογιό»; (πού σημαίνει: κάνει κρύο;) ρώτησα τό διπλανό μου παιδάκι τῆς Δ' Δημοτικοῦ.

— «Ἀνιό!» (δηλ. ὅχι) μοῦ ἀπάντησε.

Ἐ, βέβαια, ἀφοῦ ὅλον τόν χειμώνα, καὶ μέ τίς μεγάλες παγωνιές ἀκόμη, ἔτρωγε καθισμένο στό παγωμένο δάπεδο, είχε συνηθίσει τό κρύο. Τήν πονόψυχη ὅμως Διευθύντρια τήν ἀπασχολεῖ τό θέμα. Χρειάζονται 800.000 Won (περίπου 60.000 δραχμές) γιά νά περάσῃ σωλήνες ζεστοῦ νεροῦ κάτω ἀπό τό δάπεδο καὶ νά μήν κρυώνουν τά παιδιά. Περιθώρια νά ύποσχεθούμε πώς θά βοηθήσουμε δέν είχαμε. Πιστεύουμε ὅμως σ' Αύτόν πού φροντίζει γιά «τά κρίνα τοῦ ἀγροῦ» κι ἀσφαλῶς καὶ γιά τά όρφανά παιδιά Τού, ἔστω κι ἄν δέν Τόν γνώρισαν ἀκόμα.

«Η Διευθύντρια μέ εύγνωμοσύνη δέχθηκε τό βιβλίο τῆς Ὁρθόδοξου Κατηχήσεως, πού τής προσφέραμε καὶ ἔξεδήλωσε ζωηρό ἐνδιαφέρον νά γνωρίσει τήν Χριστιανική πίστι καὶ νά συνδεθῇ μέ τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας. Στά παιδιά δόθηκαν τά πέντε εἰκονογραφημένα βιβλία τῆς σειρᾶς «Η Ἀγία Γραφή γιά σᾶς παιδάκια». Ελπίζουμε μέ τή χάρι τοῦ Θεοῦ, νά ύπαρξη καλή συνέχεια. Εύχηθῆτε το κι ἐσεῖς μαζί μας.

Αρχιμ. Σωτήριος Τράμπας

Εφέτος τό σχολικό έτος στή Κορέα έληξε στίς 24 Φεβρουαρίου. Τό νέο σχολικό έτος θά άρχιζε στίς 5 Μαρτίου. "Έτσι μεταξύ των δύο περιόδων έμενε ένα διάστημα διακοπών μας έβδομαδος. Αύτήν τήν εύκαιριά χρησιμοποίησε η Κορεατική Εκκλησία για νά όργανώση το «ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟ ΤΡΙΗΜΕΡΟ ΑΝΟΙΞΕΩΣ» για αβάπτιστα παιδιά ήλικιας μέχρι 12-13 έτῶν.

Τό γενικό θέμα ήταν: «Ποιός είναι ο Άληθινός Θεός;» Σέ μια χώρα μέ ποικίλες θρησκείες θεωρήθηκε άπαραίτητο τά παιδιά νά ξεκαθαρίσουν τίς

Κατηχητικό τριήμερο Ανοίξεως στή Σεούλ

Ιδέες τους περί Θεού άπό τήν παιδική τους ήλικια. Τά έπι μέρους θέματα είχαν άπό καιρό έτοιμασθεί, μεταφρασθεί, πολυγραφηθεί καί είχαν άναπτυχθεί στά έβδομαδιαία Φροντιστηριακά Μαθήματα τών Κατηχητῶν. Οι σχετικές είκόνες, πού θά έδιδωντο στά παιδιά, είχαν σταλεί έγκαίρως άπό τήν Έλλαδα.

Μιά έβδομάδα πρίν είχαν τοιχοκολληθεί στίς γύρω άπό τό Ναό μας γειτονιές οι χειροποίητες έγχρωμες άφισσες μέ τό Ναό του Άγ. Νικολάου καί ένα μεγάλο έρωτηματικό, μέσα στό όποιο είχε γραφεί τό γενικό θέμα. Οι γονείς είδοποι ήθηκαν μέ πολυγραφημένη έπιστολή. Τά παιδιά μέ φείγ-βολάν.

Στίς 10 τό πρωΐ τής Δευτέρας 26 Φεβρουαρίου, οι καμπάνες τού Ναού άντηχησαν χαρωπά προσκαλώντας τά παιδιά. Μετά άπό τήν είδική Ι'. Ακολουθία καί τά λίγα λόγια καί τίς εύχες τού ιερέως, τά παιδιά χωρίστηκαν σέ 5 τμήματα καί μέ τούς Κατηχητάς τους πήραν θέσεις στά δύο κλίτη τού Ναού, στίς δύο πλευρές τής αιθούσης τού Νηπιαγωγείου καί στό γραφείο τής Κοινότητος, γιά τό μάθημα πού έπρεπε νά άναπτυχθεί άναλογα μέ τήν άντιληπτική ίκανότητα κάθε ήλικιας, άφού είχαν μαζευτεί παιδιά προσχολικής ήλικιας μέχρι τής Στ' τάξεως Δημοτικού.

Μετά τό μάθημα άκολουθούσαν τραγούδια, παιγνίδια κι ένα διάλειμμα, γιά νά προσφερθή στά παιδιά κάτι νά φάνε: "Ένα μήλο, λίγα μπισκότα, μερικές καραμέλλες.

Τό άπόγευμα τό πρόγραμμα περιελάμβανε πρακτική έφαρμογή τού πρωινού μαθήματος καί σχετική ζωγραφική. "Α! Ζωγράφισαν ώραία πράγματα: ή φλεγομένη Βάτος, οί πλάκες τών 10 έντολων, οί στάμνες μέ τό κρασί, τό σπίτι όπου έγινε ή κάθισμας τού Άγ. Πνεύματος τήν Πεντηκοστή ήταν άπό τά θέματα πού ζωγραφίσθηκαν περισσότερο.

"Έγινε καί προβολή σλάιτς: 'Η ζωή τοῦ Κυρίου:

Στό τέλος τής τρίτης ήμέρας δώσαμε δώρα στούς άποφοίτους τού Κατηχητικού, πού έν τώ μεταξύ έχουν έγγραφει στήν Α' Γυμνασίου. Τά δώρα πρός όλα τά παιδιά δόθηκαν τήν έπομένη Κυριακή, στό κανονικό έβδομαδιαίο Κατηχητικό, γιά νά συνθίσουν καί τή συνεχή φοίτησι σέ αύτό.

"Η πρωινή Ακολουθία γινόταν στόν Ναό καί τίς τρεῖς ήμέρες. Τά παιδιά έμαθαν νά κάνουν τό σημείο τού Σταυρού καί νά άσπάζωνται τήν εικόνα τού Προσκυνηταρίου.

"Ο Θεός ΄ας εύλογήση τήν συνέχεια.

Σ.Τ.

Σ' ένα διάλειμμα τού προγράμματος τού «Κατηχητικού Τριημέρου» προσφέρονται μήλα στά μικρά Κορεατόπουλα, πού τό παρακολουθούν.

Ο Σεβ. Μητροπολίτης Ν. Ζηλανδίας Κύριος Διονύσιος, "Εξαρχος Κορέας, σφραγίζει μέ τή «δωρεά τοῦ Ἅγιου Πνεύματος» τούς Κορεάτες ἀδελφούς μας Πέτρον, τήν σύζυγό του Ἀννα καὶ τήν κόρη τους Γαληνή, μαθήτρια Λυκείου. Καὶ οἱ τρεῖς τους γνώρισαν τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἀπό τὸν πρωτότοκο γιό τῆς οἰκογενείας, πού εἶναι ἀπό χρόνια Ὁρθόδοξος.

«Τῇ παρακλήσει τοῦ Ἅγίου Πνεύματος» καὶ ἄλλοι πιστοί στή Σεούλ.

Μαθήτρια Λυκείου βαπτίζεται στὸ μαρμάρινο ΒΑΠΤΙΣΤΗΡΙΟ, ποὺ κατασκενάστηκε στὸ ἀριστερό κλίτος τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἅγ. Νικολάου στή Σεούλ. Τό βαπτιστήριο αὐτό, τοῦ δποίου ή δαπάνη καλύφθηκε ἀπό εἰδικὴ γιὰ τὸν συγκεκριμένο αὐτόν σκοπό δωρεά ἐξ Ἑλλάδος, διευκολύνει πολύ τίς Βαπτίσεις τῶν ἐνηλίκων Κορεατῶν.

Ἐπὶ τῇ οὐκαρίστῃ πρέψατε μου νά
ος συγχαρίσεμιώς διὰ τὴν ἀπόκτη-
μην τῆς αἰγακτήμης τε γένους τοῦ Συλλέ-
γου με ὁδοθερμή τῆν συχνὸν ὁ Θεός
ἀνευξέκει νά ευλαύνει τοὺς φύγον τους.

Πρεσβυτέρα Ιωάννης Κυριόδου
Χανιά

Μέ πολλή ἀναιρική καὶ συγκίνηση ἐδιά-
βασα τὰ διωγματικά καὶ πνευματικά
περιόδικά τας. Εμφάνισαν τόν θαυ-
μασμόν τας γιά το μεγάλο καὶ εύαρέστο
εργό της λεπτοποίησης.

Σοφία Ούζούνογλου
ΣΙΔΝΕΥ

Σέ ολους εςας που εργάζεσθε γιά τό καλό και τή διένωση της Χριστιανικής γάστρικής μας θλα την Οικουμένη, ο Θεός να σας χαρίσει ίνεδα και εύλογια...

Οσο γιά τό άγαπημένο μας περιδικό είναι πράγματι «ΦΩΣ». Σάς συγχίρω γιά τούς κόπους πού καταβά-

Π. Κουραλίδου
Χαλκίς

WEEK ORTHODOX ARCHDIOCESE OF NEW
T. NICHOLAS KOREAN ORTHODOX ZEALAND
41 ANTHONY DONG WEXFORD, DUBLIN, IRELAND CHURCH

Επεισε συντητικά στα χέρια που
τό "Φωτιών Εθνών" κατέβησε ο βασιλοφός ως
προσδέξιος χριστιανός. Στη υπαρχούμενη
ακόμη δύολοι του Χριστού που δύνα-
λειναι μετανοεῖν. Ο φαρερία

ζας ατέλυνθ δρχ. Θά σας ἔστελνα
πιστόπολλα, ἀλλ είμαι συνταχιούχος του
ΤΕΒΕ.

Авт. Франк-Кирк
Frank-Kirk

Ειδώλη την θρασία σας προσπάθεια τής
Ευωτερικής Ιεραποστολής πουύ προκα-
λεῖ στών Χριστιανών τίς ψυχές βαθειά
συγκίνεσης και γέρακόποιον ἐλεύχυνον...

Αικατερίνη Ντότη
Κόνιτσα

Με τό έλεος Του ο Κύριος άς σταθή
στην κάθε σας προσπάθεια νά δώσετε
τό μηνυμα του Σταυρού στην Ανα-
στασεως στὸν κόσμο μας, στο λαό μας.
Μ. Μαριακάκης

M. Mephisto Xavia

Σά Θεολόγος καὶ Χριστιανός σᾶς
ἐπαινώ για τὴν ὥραια καὶ Θεάρεστη
προσπάθεια πού ἔχετε ανάλαβε. Ὁ
Θεός γά σᾶς δίνει θυνταμή καὶ φωτι-
σμόν.

Επίσημη
επιτροπή

ΣΤΑΛΟΓΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΠΙΤΕΡΙΚΗΝ
ΤΗΡΑΠΟΤΟΛΗΝ " Ε ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΣ

Εύχαριστώ για την απόστολή του πενιοδικού. Εύχομαι και πρασεύχομαι απλώς νά φέρε ενισχύν και πλούσια νά ευλυγή τους κόπους σας.

Αναστολή Κόντου

πάραγα πόθεν έργο αστερίσκων Δραγ. Λαειδής
Απερύρεν Κεφ/viac

Ἄς δωρεὶ ὁ αὐτοῦ Θεός πολλοὶ ἄνθρωποι νάσουν κινηθεῖν καὶ νάβονθήσουν. Δέν λείπουν σημερά τὰ χρήματα. Η ἀνάπτι τῶν πολιών λείπει.

Εὐτυχία Κουτρουμπούση
Αγρίνιον

Φίλοι Ἱεραπόστολοι

Ακούσαμε για τό δύσκολο άγνωστο από τον κοθηρύπη μας κ. Κωνσταντίνο, και εθαυμάσαμε και σας και τους καθηχουμένους αδελφούς μας και συρράσαμε τό Θεόπουλεπεκτείνεις το εργαστήριο αστηρίας στά πέρατα της Οικουμένης για νό άνατείλη τής αιγαίνων θεοφυγής σας το φως και έκει ποιος ο εργαστήριος...

ΤΟῦ Λυκείου-Γραμματική Επίλογος

Εμμαστε μια ώρα από «Χαρούμενες αγωνιστριες». Όλες παράτησε του Γυμνασίου. Μέ την ευκαιρία της βδομάδας τής Ιερουσαλήμ είδαμε μερικές εικόνες παρελθόντος παύρους αδελφών μας και κατανέμασε πόσο αδικες είμασταν ποι ταπετσάριό δέν τούς σκευθήκαμε καθόλου.

Χαροκόπειο Ακαδημείο
Επίκουρη Καθηγήσας

...Καὶ πάλιν οἱ αἴθινοι τοῦ βεβ
τῶν θαλάμουν⁴ οὐ ημέσαιροι· Ανταπόν
Ἐθνηνῶν Τζαιλόφειον μὲν ἀκάπικως χαρά-
για τὸ Πάσχα, μάζευσαν στά κουμπαρά-
τους 3.600 για ἐντός οικινού αὐγού γιά τά
παιδιάκια τοῦ Ζαΐρ καὶ παρακαλοῦμενά
τά δερχθῆτε.

...Μια ολη μας την αδελφική άγαπη και τόσεβας που σας έχουμε, σας στέλνουμε αυτή την ενίσχυση για τις άναγκες που θα χρειάζετε έπειτα δύσκολο έργο σας. Ακέμπω σας ευχόμαστε όλα τα κορίτσια καλή θυντήν και ο Κύριος νά σας δίνει ηώπτην.

Πρεσβύτερος Σαλαμίνα
Σάς ωντες ο Θεός να εύλογη τό ιερό^{ευ}
έργων σας πάλιθαίνουν οι δωρηταί^{ευ}
στα χιλιάδες σας και οι νεοφύτοι βα-
πτισθεντοί σας κι λαταρία επίτε.

Κατηχ. Αγ. Νικολάου

Αναστασεως Αθηνών.
... Επιβίνεται ότι σας συγχαρούμε γιά τό θαυματικό περιοδικό σας που άποτελεί κεφαλαιού περιοδικού τύπου.

Γ. Μούλτος

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΛΑΣΚΑ

— Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος

III περίοδος κάμψεως

Τόν Οκτώβριον του 1867 οι Ήνωμένες Πολιτείες της Αμερικής πήραν από τη Ρωσία την Αλάσκα άντι 7.200.000 δολαρίων. "Εως τό 1892 ήταν άπλη «κτήσις» των Η.Π.Α. Έν συνεχεία έγινε Τερριτόριον και τόν Ιούλιον του 1958 άνεκτρούχθη 49η Πολιτεία των Η.Π.Α. Αι πολιτικαί αύται έξελίξεις, ώς ήτο φυσικόν, είχαν σοβαρούς άντικτύους εις τήν ζωήν των όρθιοδων της Αλάσκας. Εις τήν συνθήκην του 1867 έγινε σαφώς λόγος διά τήν διασφάλισν τής περιουσίας και τών δικαιωμάτων της Ορθόδοξου Εκκλησίας. Μετά τήν προσάρτησιν όμως εις διάφορα μέρη τής Αλάσκας διείσδυσαν ποικίλες προτεσταντικές και καθολικές ιεραποστολές.

Συμφώνως πρός στατιστικά ρωμαιοκαθολικών πηγών, τόν Ιούνιον του 1958 ύπτηρον εις Αλάσκαν 29.500 πιστοί ύπο 2 έπισκόπους και πολλούς ιεραποστόλους.

Διά τήν άντικτύωσιν τών νέων συνθήκων, κατόπιν προτάσεως τού μητροπολίτου Ιννοκέντιου, ή Αλάσκα και τά νησιά τών Αλεούτων έγιναν άνεξάρτητη έπισκοπή ύπο τόν έπισκοπον Ιωάννην. Τό 1872 ό Ρώσος έπισκοπος διά νά παρακολούθη καλύτερα τής Ρωσικές κοινότητες, πού έν τώ μεταξύ ηρχισαν νά διαμορφώνονται από Ρώσους μετανάστας στήν Καλιφόρνια (Η.Π.Α.), μετέφερε τήν έδρα του στόν "Άγιο Φραγκίσκο. Τό 1876 τόν έπισκοπο Ιωάννη άνεκάλεσαν εις τήν Ρωσίαν και μέχρι τό 1879 ή έπισκοπή ήταν δίχως έπισκοπο. Τήν έπισκοπή άντιπροσώπευε ό Αρχιμανδρίτης Βλαδιμήρ (Yec Temoy). Τό 1879 ό Νέστωρ (Zakkis) έχειροτονήθη έπισκοπος τών Αλεούτων νησων και Αλάσκας. Εις τάς 30 Ιουνίου 1882 ταξιδεύων εις τό πλοϊο "Άγιος Παῦλος" διά τόν "Άγιον Μιχαήλ (St. Michael) έπνιγη. Άπο τό 1882 μέχρι τό 1888 τοποτροπήτης τής έπισκοπής Αλάσκας ήταν ό Μητροπολίτης Ισιδωρος τής Αγίας Πετρουπόλεως. Τό 1888 ό Βλαδιμήρ (Sokotoysky) έχειροτονήθη νέος έπισκοπος Αλεούτων και Αλάσκας.

Ό έπισκοπος Βλαδίμηρος έφερε από τήν Ρωσίαν 22 άνθρωπους ιερεῖς, διακόνους, και άναγνώστας. Στίς 21 Σεπτεμβρίου 1891 ό Νικόλαος (ZIORY) έτοποθετήθη ώς έπισκοπος Αλεούτων και Αλάσκας. Τό 1898 τόν έπισκοπον Νικόλαον τόν μετέθεσαν εις τήν Ρωσίαν ώς Αρχιεπίσκοπον Tyer.

Μεταξύ τών έτων 1891 και 1898, όπου έπισκοπος ήταν ό Νικόλαος έκανε πολλά διά τήν καλυτέρευσιν τής Εκκλησίας τής Αλάσκας π.χ. τό 1870 ήταν μόνο 4 ιερεῖς άλλα κατά τήν ανάχωρσιν του διά τήν Ρωσίαν ήταν 16 ιερεῖς, 43 σχολεία τής Εκκλησίας και δύο ιερατικά σχολαί, μία εις τήν Ούναλάσκαν και μία εις τήν Σίτκα. Τό 1902 ήταν 16 ένορίες, Sitka Tinean, Killisnoo, Nuchek, Kenai, Kodiak, Afognakwunga, unalawkaW St.George Istand, St Paul Island, St. Michal Kwikrakh Mission (Ruwwan Mission on the Unkon) Kuskowim and Nushagak. Έπισης και 60 παρεκκλήσια ή έκκλησία εις μνήμην τού Άγιου Παύλου τής Σερβίας άνηγρθη εις τήν πόλιν Douglas, κοντά εις τό Zyneav, άπο Σέρβους, οι οποίοι ειργάζοντο εις χρυσωρυχεία.

Τό 1902 ήσαν 17 ιερεῖς, 1 διάκονος και 12 άναγνώστας. Έξειρητέουν τόύς 11.758 όρθιοδοξους τής Αλάσκας, άπο τούς όποιους 87 ήσαν Ρώσοι, 2257 ήσαν Κροέλ (Croelew) 2.147 ήσαν Θλίνγκητς (Thlingits) 2.406 ήσαν Αλεούτοι, 4.839 ήσαν Εσκιμώοι και 22 άλλοφυλοι. Ήσαν 5 όρφανοτροφεία εις τήν Σίτκα 1 εις τήν Ούναλάσκαν, 2 εις τήν Νουτσέκ και 2 εις τήν Κοντιάκ.

Ό Επίσκοπος Τίχων (belayin) διεύθει τόν έπισκοπον Νικόλαον τόν Οκτώβριον τού 1898 και διοίκησε ώς τό 1907. Μέχρι τό 1900 ό έπισκοπος Τίχων έκρατησεν τόν τίτλον του ώς έπισκοπος τών Αλεούτων και Αλάσκας. Όμως, θταν προήχθη ώς Αρχιεπίσκοπος, ή νέα έπισκοπή μετωνόμασθη από «Έπισκοπή τών Αλεούτων νησων και Αλάσκας» εις «Αρχιεπίσκοπη Αλεούτων νησων και Βορείου Αμερικής». Ό Αρχιεπίσκοπος Τίχων έχυπηρέτησε τήν

Αμερικήν μέχρι τό 1907 όπότε μετετέθη εις τήν Ρωσίαν. Τό 1905 ή έδρα τής έπισκοπής από τόν "Άγιον Φραγκίσκον μετεφέρθη εις Νέα Υόρκη.

Ο έπισκοπος Ιννοκέντιος (rust nsk) έχειροτονήθη εις τάς 14 Σεπτεμβρίου 1907 ώς βοηθός έπισκοπος Αλάσκας μέχρι τό 1909. Τόν Ιννοκέντιον διεδέχθη ό έπισκοπος Αλέανδρος (nemcloywk) ώς έπισκοπος Αλάσκας. Τό 1916 ό Φίλιππος (Strayitsk) έχειροτονήθη έπισκοπος Αλάσκας, άνεχώρησε από Σίτκα. Τό 1917 διά νά μετάσχη εις τήν Πανωρωσικήν έκκλησιαστικήν σύνοδον εις τήν Ρωσίαν. Δυστυχώς δέν μπόρεσε νά έπιστρέψη εις Αλάσκαν διότι έγινε ή Ρωσική έπανάστασις τού 1917.

Τό 1917 ύπηρχαν 18 ναοί, 72 παρεκκλήσια και 1 όρφανοτροφείον, όλος δέ ή πληθυσμός τών Αλεούτων ήταν Ορθοδόξος. Ή μπολεβική έπανάστασις άνεκοψε τήν διείσδυσιν τού Φωτός τής Ορθοδοξίας εις τήν Αλάσκαν. Τό 1934 ή Ορθόδοξος ιεραποστολή διωργανώθη έκ νέου. Έδημιουργήθησαν δύο υποεπισκοπαί εις Σίτκαν και Ούναλάσκαν και ένας ιεραποστολικός σταθμός εις τήν μακρυνή ένδοχώρα τού Βορρᾶ, ύπο τήν διεύθυνσιν τού Αρχιμανδρίτου Γρηγορίου Προτωπώφ με κέντρον τό Ικογκμούτ, πλησίον τού Γιούκωνος ποταμού.

Τό 1938 ή Ορθόδοξος Εκκλησία τής Αλάσκας ήτηθιει 8.000 Χριστιανούς Ορθόδοξους διηρημένους εις 16 κοινότητας, τάς όποιας διηγύθυναν μερικοί Ρώσοι ιεραπόστολοι, τρεις Εσκιμώοι και τρεις μιγάδες ύπο τόν βοηθόθ έπισκοπον Παντελέεφ.

Η έλλειψις ιερέων, ώς ήτο έπόμενον, είχεν δυσαρέστους συνεπείας διά τάς διεσκορπισμένας εις τήν άπεραντον άρκτικην χώραν όρθιοδόξους κοινότητας. Οι πιστοί έμειναν άκαλλιεργητοί, άρκετοι διέρρευσαν εις προτεσταντικάς ή ρωμαιοκαθολικάς κοινότητας. Ή μεγάλη όμως μάζα έμεινε με έκπληκτικήν άντοχήν προστλωμένη εις τήν όρθιοδοξίαν.

Τό 1959 ύπηρχαν 15 ένορίαι, διοικούμεναι από πιστούς ήλικιωμένους

ιερείς. Τό 1959 έκτισθη εἰς Anchorage καὶ ὁ πρώτος ἑλληνικός ναός μέ 150 πιστούς διαφόρων ἔθνικοτήτων. Ρώσοι, Σέρβοι, "Ελληνες, καθώς καὶ Ἰθαγενεῖς Ἀλερύτοι, Ἐσκιμώοι, καὶ Ἰνδιάνοι, οἱ ὅποιοι κατοικοῦν εἰς τὴν περιοχήν, συνεργάζονται ἀδελφικώτατα διὰ τὴν συνεχῆ πρόοδον τῆς ὥρθιδόξου κοινότητος.

ΙΥ σύγχρονος κατάστασις

Κατά τῇ διάρκεια τῶν τελευταίων 30 ἑτῶν ὅλοι σχεδόν οἱ νέοι μετανάσται εἰς τὴν Ἀλάσκαν ἡσαν προτεστάνται, ἐνα μικρό ποσοστό Ρωμαιοκαθολικοὶ καὶ συνεχῶς αὐξανόμενον ἀθριμόν οἱ Ούνιται. Πολλοὶ ἀπὸ τούς Ὁρθοδόξους Ιθαγενεῖς ἔχουν ἐλθει εἰς γάμον μὲ αὐτούς τούς νεοφερμένους καὶ ἔχουν δεχθεῖ τὸν πιό «μοντέρνον» προτεσταντισμό. Τὸ γεγονός αὐτό καὶ ὁ ἐντατικός προσηλυτισμός ὥρθιδόξων Ιθαγενῶν ἐκ μέρους προτεσταντῶν ἔχει πράγματι δημιουργήσει μίαν ὀπισθιδρόμησιν εἰς τὴν Ὁρθοδόξην Ἔκκλησιν.

Ἡ Ὁρθοδόξης Ἔκκλησις ἐξακολουθεῖ νά ἐπηρεάζει πολὺ τῇ ζωῇ πολλῶν ἀνθρώπων. Σέ πολλά σπίτια

καίνε ἀκόμη σέ εἰκονοστάσια τά ὄρθοδοξα κανδήλια.

Σέ διάφορα σημεῖα τῆς Ἀλάσκας, ποικίλα ὥρθιδόξεα μνημεῖα ἐξακολουθοῦν νά ύπενθιμίζουν τὴν εὐλογημένη ἱστορία τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὴν χώραν.

Παρ' ὅλας τάς καταιγίδας, ἡ φωνή τῆς Ὁρθοδοξίας ἐξακολούθει νά ἀκούεται εὔκρινῶς εἰς τὴν χώραν τῆς ἀπεράντου λευκῆς σιωπῆς. "Ἄν ἐλύετο ἡ παράδοξος σιωπή τῶν ἀνάτον κόσμον Ὁρθοδόξων εἰς τάς ἀπεγνωμένας αἴτήσεις βοηθείας τῶν μικρῶν ἵεραποστολικῶν Ἔκκλησιῶν, ἃν οἱ χριστιανοὶ τῶν θερμοτέρων κλιμάτων ἔπαινον νά ἀντιμετωπίζουν παγερῶς τάς ἐκκλήσεις τῶν «ἐλαχίστων ἀδελφῶν» τοῦ Πόλου, οἱ ὅποιοι λιμοκτονοῦν ἀπό πειναὶ καὶ δίψα γιά τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ, ἀσφαλῶς μία νέα, ἀνέσπειρος ἡμέρα θά ἀνέτελλε διά τὴν Ὁρθοδοξίαν εἰς τὴν «Χώραν τοῦ ἡλίου τοῦ μεσονυκτίου».

Σήμερον ἡ ἵεραποστολή τῆς Ἀλάσκας ἔχει 97 ναούς καὶ παρεκκλήσια, 1 ἐπίσκοπον, 20 ἱερεῖς, 3 διακόνους, 5 υποδιακόνους, μία μοναχή.

Τέλος
Διάκονος, Νεκτάριος Κέλλης

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ:

- Οἱ καθολικές Ἱεραποστολές τῆς Ἀφρικῆς ἀριθμοῦν σήμερα 1.440 στελέχη, ἀπό τά ὅποια 1.290 εἶναι ἱερεῖς καὶ εἴκοσι περίπου ἐπίσκοποι;
- Κατά τὸ ἔτος 1979 οἱ πρόσφυγες, πού βρίσκονται σ' ὅλη τὴν Ἀφρικανική ἥπειρο ἀνέρχονται σέ 4 ἑκατομμύρια;
- Οἱ Ἐλληνες τῆς Ἀφρικῆς ἀνέρχονται σέ 82.100. Ὑπάρχουν Ν. Ἀφρική 50.000, Ζάμπια 2.000, Καμερούν 1.200, Αϊγύπτος 8.000, Ζαΐρ 2.000, Αιθιοπία 1.000, Ροδεσία 7.000, Λιβύη 4.000, Μαλάουΐ 1.000, Ούγκαντα 10, Μαδαγασκάρη 1.400 καὶ Μαρόκο, Μοζαμβίκη, Νιγηρία, Τανζανία, Μπουρούντι ἀπό 1.000;
- Ἡ καθολική ἐκκλησία διέθεσε τό 1979 γιά ἵεραποστολικά ἔργα τό ποσόν τῶν 420 ἑκατομμυρίων δραχμῶν;
- Στήν Ἰαπωνία ὑπάρχουν 40.000 Ὁρθόδοξοι καὶ 400.000 Καθολικοί; Ἡ Ἄγια Γραφή εἶναι πρώτη σέ πωλησεις (Best-seller) καὶ ἔχουν πωληθεῖ μέχρι σήμερα πάνω ἀπό 150 ἑκατομμύρια βιβλία τά τελευταῖα ἐκατό χρόνια; 1.000 βιβλιοπωλεῖα πωλοῦν τήν Ἄγια Γραφή;

Γράμμα ἀπό Λουμπούμπασι

Λουμπουμπάσι, τῇ 15-4-79

Πρός τὸν Σύλλογον
Ὁρθοδόξου Ἱεραποστολῆς
«Ο ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΣ»
Πάτρας

Ἀγαπητοί ἀδελφοί,
Χαίρετε ἐν Κυρίῳ.

Χθές ἔλαβα τὸ γράμμα σας, πού μέ γέμισε χαρά, καθώς καὶ τὸ περιοδικόν ΦΩΣ ΕΘΝΩΝ, πού κάθε φορά μᾶς ἐμψυχώνει μέ τὰ νέα ἀπό διάφορες χώρες.

Οἱ Ὁρθόδοξοί μας ὅταν τὸ βλέπουν, κάθε φορά, πολύ χαίρονται μαθαίνοντας, ὅτι καὶ ἀλλοὶ ἄνθρωποι, σέ ἄλλες χώρες ἀγωνίζονται τὸν ἴδιον μέ μᾶς ἀγῶνα. Ἀπό τὸ ραδιοφωνικό σταθμό τοῦ Λουμπουμπάσι ἀκούγεται ἀπό τὴν πρώτη Ἀπριλίου καὶ ἐντεῦθεν ἡ φωνή τῆς Ὁρθοδοξίας.

Κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Σεβασμιωτάτου Κεντρώας Ἀφρικῆς κ.κ. Τιμοθέου, οἱ κατηχηταί ἔκαναν πολύ μεγάλες προσπάθειες σ' αὐτὸν τὸν τομέα.

Ἐπίσης πολύ βοήθησε σ' αὐτή τὴν ἐργασία ἔνας δημοσιογράφος Ζαΐρινός, ὀνομαζόμενος Καγιέμπε, ἔχει μιλήσει μέ τὸν Σεβασμιώτατο. Δόξα τῷ Θεῷ ὅλο καὶ κάτι γίνεται. Προχωροῦμε σιγά σιγά, μικρές οἱ δυνάμεις μας.

"Ἐλαβα τά χρήματα καὶ σᾶς εὐχαριστῶ πάρα πολύ. Σᾶς ἔσωκλείω τὴν ἀπόδειξη.

Εὕχομαι εἰς ὅλους τὴν Ἀγίαν καὶ Μεγάλην

'Εβδομάδα νά διέλθετε ἐν κατανύξει καὶ τό "Αγιον Πάσχα μέ ύγεια καὶ εὐλογία παρά Κυρίου.

'Ο ἐν Πρεσβυτέροις ἐλάχιστος π. Ἐλευθέριος Σγολόμβης

—Ο π. Ἐλευθέριος Σγολόμβης ἐφημέριος τῆς Ἐλληνικῆς κοινότητος τοῦ Λουμπουμπάσι, στὸ Ναό τοῦ Ἀγίου Στεφάνου Κατούμβα, λίγο μετά τό βάπτισμα μικρῶν παιδιῶν.

ΔΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΤΕΛΝΟΥΝ ΣΤΗΝ KANANGA

Κάπου-κάπου άπό τήν Έλλαδα μά και.άπο άλλες μακρυνές χώρες (Αύστραλία, Καναδᾶ, Γερμανία) οι όμογενεις μᾶς στέλνουν δέματα μεταχειρισμένου ρουχισμοῦ γιά τούς ἐδῶ Ὁρθοδόξους ἀδελφούς μας ἄλλοτε σέ ἀρκετά καλή κατάστασι καί ἄλλοτε σέ ἀρκετά κακή κατάστασι.

Τίς περισσότερες φορές συμβαίνει τό δεύτερο. Μά ἐδῶ ὅλοι ἀπό παληά ροῦχα είναι πλούσιοι.

"Ἐπειτα πλεῖστα ὅσα ἀπ' αὐτά είναι ἀκατάλληλα γιά τόν τόπο αὐτόν. Παλτά λ.χ. ἢ καί σακάκια χονδρά ἢ ἄλλα βαρειά ροῦχα δέν φοριοῦνται στό θερμό τροπικό κλίμα.

Καί ἄς ποῦμε καί τοῦτο, πώς γιά νά τά παραλάβωμε ἔχομε ούκ όλιγες δυσκολίες, μᾶς ζητοῦν φόρους πού πολλές φορές φτάνουν στήν ἀξία τῶν ἀποστελλομένων.

'Από τήν Πάτρα κāποιος -ἄς μή ἀναφέρωμε τό ὄνομά του- πρό ἑτῶν μᾶς ἔστειλε κάμποσα καινούργια κουστούμια. 'Από τή Σῦρο πρό μηνῶν ώσαύτως παιδικά καινούργια ἔκτακτα ρουχάκια ραμμένα ἀπό τίς Κυρίες ἔκει τῆς πόλεως.

Αύτά τά γράφουμε, ὅχι γιά νά συγκρίνωμε ἢ νά παραπονεθοῦμε. Θᾶταν ντροπή μας! Οὕτε γιά νά ζητήσωμε. 'Αλλοίμονο! 'Αλλά γιά νά εύχαριστήσωμε ΟΛΟΥΣ θερμῶς, εἴτε παληά στέλνουν, εἴτε καινούργια γιατί ὅλοι ἐκδηλώνουν τήν ἀγάπη τους πρός τήν Ἱεραποστολή στά "Ἐθνη καί τούς Ὁρθοδόξους ἐδῶ ἀδελφούς μας καί μπαίνουν σέ κόπους καί φροντίδες καί ἔξοδα καί τά γνωρίζομε καί μένομε πολύ ὑποχρεωμένοι.

Χ.Π.

Ο ΘΕΟΦΙΛ. ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΝΔΡΟΥΣΗΣ κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΤΟ ΠΕΚΙΝΟ

Ο πρώτος Έλληνας Ορθόδοξος ιερωμένος, που έπεσκεφθη από πολλών έτών τήν Κίνα, ήταν ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Ανδρούσης κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (Γιαννουλάτος) καθηγητής τού Πανεπιστημίου Αθηνών και Διευθυντής τῆς Αποστολικής Διακονίας τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος, που έφτασε έκει την Μεγάλη Δευτέρα.

Ο Θεοφιλέστατος παρέμεινε στο Πεκίνο οκτώ μέρες, προκειμένου νά έξυπρετηση τις θρησκευτικές άναγκες τῆς έκει Ορθόδοξου κοινότητος, κατά τὴν διάρκεια τῆς Μεγάλης έβδομάδας καὶ νά τελέσῃ τὴν Θεία Λειτουργία τῆς Άναστασεως.

Άξιει νά σημειωθῇ ότι ή είδηση μεταδόθηκε από τὸ πρακτορεῖο εἰδήσεων «NEA KINA».

Ο π. ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΤΡΑΜΠΑΣ

Στίς 27-4-79 έφτασε από τήν ΚΟΡΕΑ ὁ π. Σωτήριος Τράμπας καὶ θά παραμείνει στήν Έλλάδα μέ κανονική ἄδεια.

Ως γνωστόν, ὁ π. Σωτήριος βρίσκεται στήν Κορέα ἀπό τὸν Νοέμβριο τοῦ 1975. Παραλήλως μέ τὰ ἄλλα του καθήκοντα ἐπεδόθη, μέ τὴν βοήθεια γλωσσομάθων συνεργατῶν του, στήν ἔκδοσι ορθοδόξων βιβλίων στήν κορεατική γλώσσα.

Ἄπο τὸ 1977 μέχρι σήμερα ἐκδόθηκαν τὰ κάτωθι:

1. «Η Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΓ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ»
2. «ΠΡΟΣΕΥΧΗΤΑΡΙΟΝ»
3. «ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ-ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ 1977, 1978καὶ 1979»
4. «Ἐρμηνεία Συμβόλου Πίστεως,
5. «Ἐρμηνεία Κυριακῆς Προσευχῆς»
6. «Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ»
7. «Τά Ι. ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΑΓ. ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΟΣ - ΑΓ. ΧΡΙΣΜΑΤΟΣ»
8. «ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ»
9. «ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ»
10. «ΒΑΣΕΙΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΑΤΗΧΗΣΕΩΣ» καὶ τέλος
11. 'Ἐπ' εύκαιρία τῶν ἐγκαινίων τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ἅγ. Νικολάου τήν 24η Σεπτεμβρίου 1978 μετεφράσθη στήν κορεατικήν καὶ ἐκυκλοφόρησε σέ πολυγραφημένο τευχος ἡ «ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΩΝ ΕΓΚΑΙΝΙΩΝ».

Νεοφάντας Κορεάτης μέ τὸν Ἀνάδοχό του κατά τήν Ἱ. Ακολούθια τῆς Βαπτίσεως του στήν Ι. Ναό τοῦ Ἅγ. Νικολάου. Ο ἀσημένιος βαπτιστικός σταυρός, πού φοράει δὲ νέος ἀδελφός μας, εἶναι δῶρο ἀπό τήν Έλλάδα.

ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΕΝΤΡΩΑΣ ΑΦΡΙΚΗΣ Κ. ΤΙΜΟΘΕΟΣ

Στίς 17-3-79 έφθασε στήν Αθήνα ἀπό τὴν Ρωσία ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κεντρώας Αφρικῆς κ. Τιμόθεος Κοντομέρκος.

Ο Σεβασμιώτατος είχε μεταβεῖ στήν Ρωσία πρό τριμήνου καὶ παρέμεινε σέ Νοσοκομεῖο ὅπου ὑπέστη λεπτή καὶ λίαν ἐπικινδυνή ἐγχειρίση. Θά παραμείνη ἐπὶ διμηνον ἀκόμα κλινήρης ἔως ὅτου ἀποθεραπευθῇ τελείως καὶ μπορέσῃ καὶ πάλι νά βαδίζῃ.

Τοῦ εὐχόμεθα γρήγορη ἀνάρρωσι ὥστε μέ νέες δυνάμεις καὶ τελείως ὑγιῆς νά ἀναλάβῃ ἐκ νέου τὰ καθήκοντά του στή μητροπολιτική του ἔδρα.

«Η ΒΙΒΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ» ΘΕΜΑ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ ΣΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ

«Η Βίβλος καὶ ὁ Εὐαγγελισμός στήν Αφρική.» ήταν τὸ θέμα τοῦ «ΒΙΒΛΙΚΟΥ Συμποσίου» στό Ναϊρόμπι τῆς Κένυας.

Τό Συμπόσιο διοργανώθηκε ἀπό τὴν παγκόσμια Βιβλική Ἐταιρεία μέ τὴν συνεργασία τοῦ συμβουλίου Εκκλησιῶν τῆς Αφρικῆς.

Ο ἀληθινός Εὐαγγελισμός, γράφει τὸ μήνυμα τοῦ Συμποσίου ἀρχίζει ἀπό τὴν προσωπική μας μεταστροφή, γιατί δέν είναι δυνατόν νά κηρύξουμε στοὺς ἄλλους τὸ Χριστό, ἂν δέν τὸν ἔχουμε μέσα. μας. Μόνο μ' αὐτό τὸν τρόπο θά είναι ὠφέλιμος ἀπό κάθε ἄποψι, πνευματική, ηθική, φυσική καὶ ψυκτική. Υποστηρίχτηκε ἐπίσης ἡ ἀνάγκη συνεργασίας ὀλων τῶν ἐργατῶν τοῦ Εὐαγγελίου.

· Η συνεργασία αὐτή μπορεῖ ίδιαίτερα

νά κατορθωθῇ στά μέσα ραδιοφωνίας καὶ τηλεοράσεως, πού ἔχουν τεράστια σημασία στό ἔργο τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ίδιαίτερα στήν Αφρική, ὅπου ὑπάρχουν ἀκόμα πολλοὶ ἀναλφάβητοι. Στό συμπόσιο ἔλαβαν μέρος 60 ἐρμηνευτές τῆς Αγίας Γραφῆς, ἀπό 26 χώρες τῆς Αφρικῆς.

«ΣΥΝΑΝΤΗΣΙ ΚΟΡΥΦΗΣ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ»

Τό Συμβούλιο τῶν ἑκκλησιῶν τῆς Αφρικῆς (CETA) ἀνέλαβε νά ὄργανώσῃ τήν πρώτη «Συνάντησι κορυφῆς» ὀλων τῶν πνευματικῶν ἡγετῶν τῶν Χριστιανικῶν Εκκλησιῶν τῆς Αφρικῆς.

Η συνάντησι αὐτή θά πραγματοποιηθῇ περὶ τά μέσα τοῦ ἔτους καὶ μεταξύ τῶν ἄλλων θεμάτων τά ὅποια θά συζητηθούν θά είναι καὶ τό θέμα τῶν πολλῶν παραβιάσεων τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων στή μαύρη ἥπειρο.

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τόν Φεβρουάριο συνήλθε στή Γενεύη ὑπό τήν προεδρία τοῦ Μητροπολίτου Μύρων κ. Χρυσοστόμου ἡ Διορθόδοξη Επιτροπή γιά τήν προώθησι τοῦ διαλόγου τῆς Ορθόδοξου Εκκλησίας μετά τῶν ἀρχαίων Ανατολικῶν Εκκλησιῶν (Κοπτικῆς, Συριακῆς, Αρμενικῆς καὶ Αιθιοπικῆς).

Ως γνωστόν, οἱ παραπάνω ἑκκλησίες θεωρούνται μονοφυσιτικές Εκκλησίες, ἀλλά ὑποστηρίζεται ἀπό πολλούς θεολόγους ἡ γνώμη, ότι ή διαφορά τους μέ τήν Ορθόδοξη Εκκλησία διφεύλεται περισσότερο στή φραστική ἀπόδοσι τοῦ δόγματος.

ΟΥΓΚΑΝΤΑ

Ο Θεοφιλέστατος επίσκοπος Ναυκράτιδος Θεόδωρος Νανγκιάμα στίς 2 Φεβρουαρίου 1979 έγκαινιασε μιά νέα Ορθόδοξη ένορία στά δυτικά της Ούγκαντα καί τής έδωσε τό όνομα τής Υπαπαντής. "Ηδη ἄρχισε κατήχησι καί σέ ἄλλες τέσσερες ἐνορίες, οἱ ὄποιες κατ' ἐπανάληψιν ἔχουν ἐκφράσει τήν ἐπιθυμία νά ἔλθουν στούς κόλπους τῆς Ὁρθοδόξιας.

Ἐπίσης σ' ἔνα ἄλλο χωριό, πού λέγεται Τάντα ἔχουν βαπτισθεῖ ἄνω τῶν 50 ἀτόμων καί πρόκειται νά γίνει ἡ ἐνορία τῆς Αναστάσεως.

Στό χωριό αὐτό ή παράδοσι άναφέρει ὅτι ὁ θάνατος μέ τό όνομα Ακνυμπρούλι (Πανώλης) βρήκε τρύπα καί μπήκε στόν "Άδη ἀπ'" ὅπου καλεῖ κάθε φορά ὅποιον θέλει καί τόν άκολουθει. Ἐκεῖ λοιπόν, ἀφοῦ ή παράδοσις άναφέρει, ὅτι ἡταν ἡ είσοδος τοῦ θανάτου ὁ Θεοφιλέστατος ἐσκέφθη νά γίνη ἡ ἐνορία τῆς Αναστάσεως γιά νά τονίση πώς, ὅσους θά πάρῃ ὁ θάνατος, πρόκειται νά ἀναστηθοῦν. Τό χωριό εύρισκεται σέ ώραία τοποθεσία πάνω σέ ἔνα βουναλάκι καί ἀπό κάτω ἔχει πολλά τρεχούμενα νερά μέ πολλή ξυλεία ὅλων τῶν εἰδῶν.

Ο Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ναυκράτιδος κ. Θεόδωρος Νανγκιάμα, περιστοχούμενος ἀπό ἴθαγενεῖς κληρικούς καί νέους τῆς Ὁρθοδόξου Ενοίας.

KINA

Ἀνοιγμα πρός τούς θρησκευομένους Κινέζους πραγματοποιεῖ ἡ μετά-Μαιοκή ἡγεσία, στήν KINA. Ἀνάμεσα στίς χιλιάδες τῶν ἀντιπροσώπων, πού συμμετέχουν στήν Πέμπτη Λαϊκή Ἐθνοσυνελευσι καί στή Συμβουλευτική Διάσκεψι, ύπάρχουν γιά πρώτη φορά ὄνόματα πολλῶν Χριστιανῶν λαϊκῶν καί κληρικῶν

Ἡ θρησκευτική ζωή, πού βίαια πολεμήθηκε ἀπό τό 1949, ὅταν οι κομμουνιστές κατέλαβαν τήν ἔξουσία στήμερα φαίνεται νά ξαναγεννιέται καί μπορεῖ κανείς νά ἐλπίζῃ, ὅτι στό προσεχές μέλλον θά ύπαρχη μιά ἐλευθερία στής θρησκευτικές πεποιθήσεις τῶν Κινέζων. Ἐπίσης γιά πρώτη φορά ἀπό τό 1949 ἡ τηλεόραση τῆς KINA μετέδωσε τά Χριστούγεννα Ἐκκλησιαστικούς ὕμνους ἀπό τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, Εὐχή ὅλων μας είναι οἱ ἐκπομπές αὐτές νά πολλαπλασιασθοῦν γιά τήν τόνωσι τῶν Ὁρθοδόξων πυρήνων. Ὑπάρχουν παλαιότερες μαρτυρίες, οἱ ὄποιες μᾶς ἀναφέρουν, ὅτι οἱ Ὁρθόδοξοι στήν KINA ήσαν περίου 20.000 μέ ἐπικεφαλῆς ἐντοπίους ἐπισκόπους. Ἐχουμε τήν ἐλπίδα ὅτι καί στήμερα θά ύπάρχουν μεμονωμένες ὄμάδες Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

Ἡ ἐβδομάδα ἀπό 11 ἔως 17 Μαρτίου ὁρίσθηκε ἀπό τήν διαρκή Ἱερά Σύνοδο σάν «Ἐβδομάδα Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς.»

Γιά τήν προβολή τοῦ ὄλου ἔργου τῆς Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς καί γιά τήν ἀνάπτυξη Ἱεραποστολικού ζῆλου πραγματοποιήθηκαν εἰδικά κηρύγματα στούς I. ναούς, ὅμιλες στά Γυμνάσια καί κατηχητικά μαθήματα στίς τρεῖς βαθμίδες τῶν κατηχητικῶν σχολειῶν. Ἐπίσης κυκλοφόρησαν ἀφίσες μέ περιεχόμενο τήν Ἱεραποστολική ἐργασία στήν Κορέα καί δόθηκαν ώραιοι σελιδοδείκτες στά παιδιά μαζί με τόν Ἱεραποστολικό φάκελο.

Γιά τήν ἐνίσχυσι τοῦ ὄλου Ἱεραποστολικοῦ ἔργου ἔγιναν ἔρανοι σ' ὄλους τούς ιερούς ναούς.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Ἄπό τό γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς δημοσιεύτηκε ὁ συνοπτικός οἰκονομικός ἀπολογισμός τοῦ ἔτους 1978.

Τά ἔσοδα ἀνέρχονται σέ 7.365.296 δραχμές.

Ἄπό τό ποσό αὐτό τά 5.899.590 δραχμές προέρχονται ἀπό δωρεές καί τόν ἐπτσιο ἔρανο τῆς Ἱεραποστολῆς. Τό 1.465.706 δραχμές προέρχονται ἀπό τό ύπόλοιπο χρήσεως τοῦ 1977. Τά ἔξοδα ἀνέρχονται στό ποσό τῶν 4.606.850 δραχμῶν.

Σ' αὐτά περιλαμβάνονται:

2.113.724 δραχμές βοήθεια ἐκκλησιῶν ΑΦΡΙΚΗΣ καί ΚΟΡΕΑΣ

1.391.724 δραχμές γιά ὑποτροφίες καί

1.101.402 δραχμές γιά Ἱεραποστολικές ἐκδόσεις καί γενικά ἔξοδα γραφείου.

Ὑπόλοιπο χρήσεως γιά τό 1979 μένει τό ποσό τῶν 2.758.446 δραχμῶν.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ «ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΥ»

Στήν ἐτήσια γενική Συνέλευσι τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Ἱεραποστολικοῦ Συλλόγου μας «ὁ ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΣ», πού ἔγινε στίς 21 Μαρτίου 1979, πραγματοποιήθηκαν οἱ προβλεπόμενες ἀπό τό Καταστατικό κάθε δύο χρόνια ἀρχαιρεσίες, γιά τήν ἀνάδειξη τῶν μελών τοῦ Δοιηκητικοῦ Συμβουλίου καί τής Ἐξελεγκτικῆς Επιτροπῆς. Ἡ σύνθεσι μετά τήν συγκρότησι σε

σώμα τοῦ νέου Δ.Σ. ἔχει ως ἔξῆς:

Νικόλαος Σίμος, δικηγόρος, Πρόεδρος Εὐαγγελία Καρασπήλιου, Αντιπρόεδρος Δημ. Πουρνάρας, Δημ. ύπαλλ., Γεν. Γραμματεύς
Αναστάσιος Ρουμελιώτης, δικηγόρος, Ταμίας Δημ. Χρυσανθακόπουλος, ἀρχιτέκτων, Σύμβουλος.

Ἐξελεγκτική ἐπιτροπή:
Αθανάσιος Σπυρόπουλος, γεωπόνος
Αλέξιος Κάλλιστρος "Εμπορος Παρασκευάς Παναγιωτόπουλος, φυσικός.

